

Gemeente Druten
Quick-scan Flora en Fauna Structuurplan Deest-Zuid

Rapportnummer: 213x00126.041197_1 quick scan

Datum: 31 januari 2008

Contactpersoon
opdrachtgever: Dhr. J. van Beek

Projectteam BRO: Harmen Venema, Luuk Vranken, Wim de Ruiter

Trefwoorden: Gebiedsbescherming, Soortenbescherming, natuuronderzoek

Beknopte inhoud: Er is een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de gebiedsbescherming en soortbescherming in het plangebied Deest-zuid in de gemeente Druten.

BRO Boxtel
Postbus 4
5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107
Boxtel
T +31 (0)411 85 04 00
F +31 (0)411 85 04 01
E info@bro.nl

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding van het onderzoek	3
1.2 Ligging en omschrijving van het plangebied	3
1.3 Opbouw van het rapport	3
2. METHODE	5
2.1 Bronnenonderzoek	5
2.2 Veldonderzoek	5
3. RESULTATEN	7
3.1 De ruimtelijke ingreep	7
3.2 Gebiedsbescherming	7
3.3 Beschermde soorten	8
3.3.1 Vaatplanten	8
3.3.2 Zoogdieren	9
3.3.3 Vogels	9
3.3.4 Amfibieën en vissen	11
3.3.5 Reptielen	11
3.3.6 Ongewervelde dieren	12
3.3.7 Toetsing effecten op (streng) beschermde soorten	12
4. CONCLUSIE	15

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding van het onderzoek

De gemeente Druten heeft een Dorpsontwikkelingsvisie op laten stellen door BRO omdat in de dorpskern Deest enkele ruimtelijke initiatieven liggen. Eén van die initiatieven is de ontwikkeling in Deest-zuid. Dit is de belangrijkste en grootste ontwikkellocatie voor Deest. Het gaat om uitbreiding van woningbouw, ontzanding en een nieuwe ontsluitingsweg.

Voor de ontwikkelingen in Deest-Zuid is een structuurplan in de maak. Om de haalbaarheid van de voorgestane ontwikkelingen aan te kunnen tonen is door middel van een quick scan onderzocht wat de effecten zijn van de ontwikkelingen op de aanwezige natuurwaarden. In dit rapport wordt hiervan verslag gedaan.

1.2 Ligging en omschrijving van het plangebied

Deest is een plaats in de gemeente Druten in de provincie Gelderland. Het ligt tussen Druten en Beuningen direct ten zuiden van de Waal. Het plangebied ligt ten zuidoosten van de kern Deest, tussen de Van Heemstraweg, Grotestraat, Jan van Weliestraat, een bestaande zandwinningplas en een zandpad.

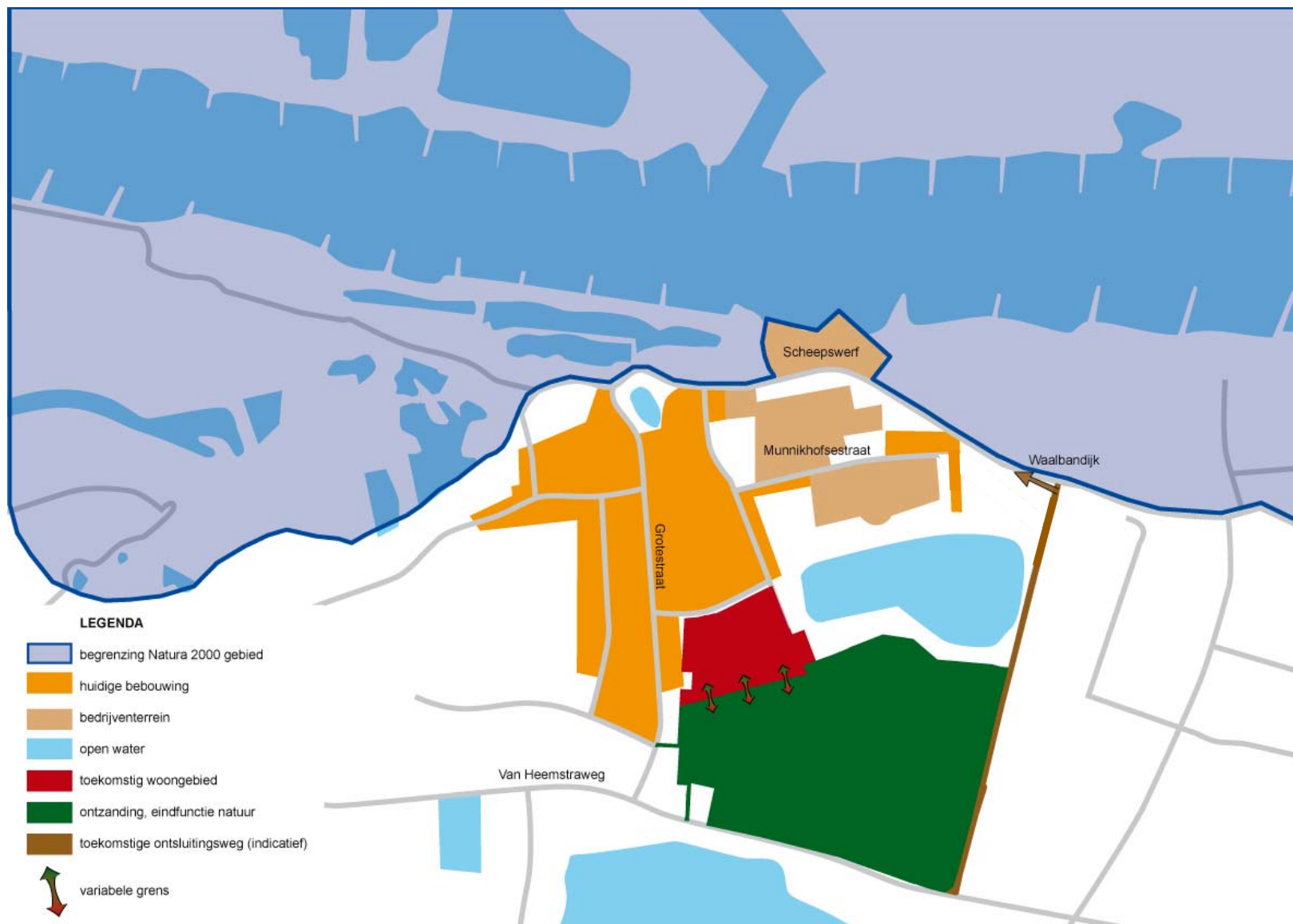
De percelen waarop de uitbreidingslocatie en de zandwinning zijn gedacht, zijn op dit moment in gebruik als graslanden en fruitboomgaarden (appel- en perenbomen). De achtertuinen van de huizen aan de Grotestraat grenzen aan enkele van deze percelen. De nieuwe ontsluitingsweg loopt deels over een bestaande houtwal van wilgen aan de bestaande zandwinningplas.

De Amersfoortcoördinaten van de km-hokken waarbinnen het plangebied ligt, zijn 174-432¹, 174-433 en 175-432.

1.3 Opbouw van het rapport

Het rapport is als volgt opgebouwd: ten eerste wordt de onderzoeksmethode toegelicht. Vervolgens worden in het hoofdstuk Resultaten de aanwezige natuurwaarden in beeld gebracht. In dat hoofdstuk worden tevens de effecten van het ruimtelijk plan op deze natuurwaarden weergegeven. Hieruit volgt tenslotte de conclusie. Vervolgens in hoofdstuk 5 de geraadpleegde literatuur. Tenslotte wordt in de bijlagen de relevante natuurwetgeving toegelicht.

¹ De getallen staan voor de x- resp. de y-coördinaat van de locatie.

Figuur 1. Ligging van het plangebied.

2. METHODE

In dit hoofdstuk wordt de methode van het bronnenonderzoek en het veldonderzoek uiteengezet.

2.1 Bronnenonderzoek

Uit de gebiedendocumenten van Natura 2000 is afgeleid of het plangebied in de buurt van Habitat- of Vogelrichtlijngebieden ligt. In de provinciale uitwerking van de Ecologische Hoofdstructuur is bekeken of het plangebied binnen de EHS valt. Natuurloket is geraadpleegd (www.natuurloket.nl). Natuurloket geeft per km² weer welke soortgroepen daar voorkomen en of daarbij wettelijk beschermde soorten en/of soorten van de Rode Lijst voorkomen.

Uit de bodemkaart van Nederland is informatie gewonnen over de bodemsamenstelling van het gebied. Op basis daarvan is mede afgeleid voor welke beschermde plantensoorten het gebied geschikt is. De Atlas van de Nederlandse zoogdieren is geraadpleegd voor informatie over de verspreiding van alle inheemse zoogdieren (Broekhuizen *et al.* 1992). Het boek Vleermuizen in het landschap (Kapteyn, 1995) is gebruikt voor informatie van vleermuizen. Voor informatie over de verspreiding en leefmilieus van reptielen, amfibieën en vissen, is de site van RAVON geraadpleegd. De websites van SOVON en de Vogelbescherming zijn gebruikt voor soortinformatie en verspreiding van vogels.

2.2 Veldonderzoek

Op dinsdag 24 juli 2007 is het plangebied bezocht. Het doel van dit terreinbezoek was een beeld te krijgen van de gebiedskenmerken zoals grondgebruik en ecotopen. Tevens zijn mogelijke sporen van dieren, de aanwezige vegetatie en de ecologische samenhang met de omgeving onderzocht. Het verkennende terreinbezoek had tevens tot doel na te gaan of aanvullend veldonderzoek noodzakelijk is in de daarvoor geldende inventarisatieperioden.

3. RESULTATEN

Hierna volgen de resultaten van het bronnen- en veldonderzoek. Er is een inventarisatie gemaakt van de aanwezige beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied.

3.1 De ruimtelijke ingreep

De ingreep zal bestaan uit een ontzanding van ongeveer 33 hectare en het uitbreiden van de kern met maximaal 200 woningen. Daarnaast wordt er aan de oostkant van het plangebied een weg aangelegd ter ontsluiting van het bedrijventerrein en de woningen rond de Munnikhofsestraat en de scheepswerf aan de Waal (zie figuur 1).

3.2 Gebiedsbescherming

Uit de Gebiedendocumenten van Natura 2000 blijkt dat het plangebied in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied ligt, namelijk Uiterwaarden Waal. Dit is een Vogelrichtlijngebied (tevens ganzengebied) en betreft het winterbed van de Waal met de uiterwaarden. Om de effecten op dit beschermde natuurgebied te onderzoeken is een Voortoets nodig in het kader van de Natuurbeschermingswet. Deze Voortoets is beschreven in een separate rapportage².

Uit het Streekplan van de provincie Gelderland kan geconcludeerd worden dat het plangebied niet binnen de begrensde Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ligt. Deze begrenzing start pas bij het uiterwaardengebied rondom de Waal.

De Boswet is van toepassing op de laanbomen en houtwallen langs de Vriezeweg en de bomen aan de oostkant van de bestaande plas waarlangs de nieuwe weg gepland is. Met uitzondering van Italiaanse populier, Linde, Paardenkastanje of Treurwilg, moet er voor alle laanbomen en bomen uit houtwallen die gekapt worden gecompenseerd worden. Zie voor een samenvatting van deze wetgeving en de compensatierichtlijn de bijlage "Natuurwetgeving".

Conclusie: Wegens de Boswet moeten bomen uit bestaande houtwallen en lanen in het gebied die worden gekapt, gecompenseerd worden. Overleg met de provincie Gelderland over het provinciaal beleid ten aanzien van de Boswet is aan te bevelen.

² BRO, 13-09-2007, Voortoets Natura 2000 Deest Zuid, rapportnummer 213x00126.041197_1 natura 2000

3.3 Beschermde soorten

Ten aanzien van de soortenbescherming vormen de globale verspreidingsgegevens van Natuurloket alleen een indicatie, omdat de gegevens verstrekt worden op km²-schaal. De onderzoekslocatie ligt in de km-hokken 174-432³, 174-433 en een klein stukje in 175-432. Het grootste gedeelte van het plangebied ligt in km-hok 174-432, een klein stukje in 175-432. Alleen de uitbreidingslocatie voor woningen ligt in km-hok 174-433. Bovendien liggen het Uivermeer en de uiterwaarden van de Waal ook in de km-hokken. De meeste waarnemingen van Natuurloket zullen in deze twee gebieden gedaan zijn.

Tabel 1: Het aantal wettelijk beschermde soorten volgens de Flora- en faunawet van beschermingsniveau 1 (FF1) en beschermingsniveau 2 of 3 (FF23) per soortgroep, het aantal beschermde soorten volgens de Habitatrichtlijn (HR) en Vogelrichtlijn (VR) per soortgroep, het aantal Rode-lijstsoorten per soortgroep (RL) en de mate van volledigheid van de beschikbare gegevens per soortgroep binnen de onderzochte km-hokken. Niet onderzochte soortgroepen zijn niet meegenomen.

Voor km-hok 174-432:

Soortgroep	FF1	FF23	HR / VR	RL	Volledigheid
Vaatplanten					matig
Watervogels		31	22		redelijk
Amfibieën	1				slecht
Vissen		1			redelijk

Voor km-hok 174-433:

Soortgroep	FF1	FF23	HR / VR	RL	Volledigheid
Vaatplanten	1	1		1	goed
Zoogdieren		1			slecht
Broedvogels		60	1	10	goed
Watervogels		59	1		goed
Amfibieën	2	2	2	1	matig

Voor km-hok 175-432:

Soortgroep	FF1	FF23	HR / VR	RL	Volledigheid
Vaatplanten					slecht
Watervogels		31	22		redelijk

3.3.1 Vaatplanten

Volgens de opgave van Natuurloket zijn vaatplanten in het km-hok 174-433 goed onderzocht en zijn er twee beschermde plantensoorten aangetroffen. Eén soort van niveau 1 en één soort van niveau 2. Omdat het plangebied dat in dit km-hok ligt alleen fruitboomgaarden bevat, kan er met zekerheid vanuit gegaan worden, dat de

³ De getallen staan voor de x- resp. de y-coördinaat van de locatie.

gevonden beschermde plantensoorten niet in het plangebied aangetroffen zijn, maar rondom de plas of in de uiterwaarden van de Waal. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied namelijk geen beschermde plantensoorten waargenomen. De aangetroffen soorten betreffen algemene soorten zoals Scherpe zegge, Rietgras, Kruipe boterbloem en Veenwortel.

Conclusie: Het ruimtelijk plan wordt niet belemmerd door beschermde vaatplanten.

3.3.2 Zoogdieren

Volgens Natuurloket zijn zoogdieren in de km-hokken van het plangebied niet of slecht onderzocht. Volgens beleidsinformatie van de provincie Gelderland behoort dit gedeelte van Gelderland niet tot het leefgebied van de Das.

Tijdens het veldbezoek zijn sporen van Konijn aangetroffen. Andere algemene soorten die in het plangebied te verwachten zijn, zijn Egel, Mol, Huisspitsmuis, Veldmuis en Haas. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht (voor uitleg, zie bijlage).

In agrarische en bebouwde gebieden komen vleermuissoorten voor. Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten vallen onder de Habitatrichtlijn en zijn als zodanig wettelijk beschermd volgens het strengste beschermingsniveau. Er zijn soorten die gebouwen verkiezen voor hun verblijfplaatsen en kolonies. Andere soorten gebruiken daar ook holtes in bomen voor. Het plangebied zou een leefgebied voor vleermuizen kunnen zijn. Tijdens het veldbezoek zijn geen holle bomen aangetroffen in het plangebied zelf, maar hun aanwezigheid is niet uit te sluiten.

Voor de twee grote wateroppervlakten met hun bosschages lenen zich goed om te foerageren. Lijnvormige groenelementen, zoals de Vriezeweg met laanbeplanting, dienen als vliegroutes tussen leef- en foerageergebieden. Omdat het een groot plangebied betreft en het plan zich nog in een vroeg stadium bevindt, is het aan te raden een aanvullend onderzoek uit te voeren naar het voorkomen van vleermuizen in het plangebied. Vooral aan de rand van de kern van Deest, langs bosranden en rondom de Vriezeweg, omdat deze wellicht gebruikt wordt als vliegroute.

Conclusie: Het ruimtelijk plan wordt mogelijk belemmerd door beschermde zoogdieren. Er is een aanvullend onderzoek noodzakelijk naar het voorkomen van vleermuizen in het plangebied.

3.3.3 Vogels

Volgens het Natuurloket zijn broedvogels in km-hok 174-433 goed en in de andere km-hokken niet onderzocht. Watervogels zijn redelijk tot goed onderzocht. De meeste waarnemingen komen uit de uiterwaarden van de Waal. Dit is een beschermd vogelrichtlijngebied, tevens ganzengebied. Broedvogels die hier waarge-

nomen zijn, zijn Porseleinhoen, Kwartelkoning en Zwarte stern. Andere soorten die zijn waargenomen zijn o.a. Fuut, Aalscholver, Grutto, Wulp en Kuifeend. In het plangebied zelf zijn tijdens het veldonderzoek geen broedvogels waargenomen. Het plangebied is wel geschikt voor verschillende soorten broed- en watervogels. Er zijn voornamelijk algemene soorten te verwachten, zoals Ekster, Vlaamse gaai, Kauw, Kramsvogel, Spreeuw, Kokmeeuw en Meerkoet.

Vogels met vaste verblijfplaatsen en Rode-lijstsoorten

Naast deze algemene soorten is er ook een aantal soorten te verwachten die bijzondere eisen stellen aan hun leefomgeving, die zeldzaam zijn of die vaste verblijfplaatsen hebben. Het gaat om roofvogels, uilen en vogels van de Rode lijst. Voor de vogelsoorten zonder vaste verblijfplaats geldt, ook als ze zeldzaam zijn, dat er in de directe omgeving voldoende geschikt leefgebied aanwezig is in de vorm van plassen, boomgaarden, weilanden, tuinen e.d. Als de werkzaamheden starten hebben deze soorten voldoende gelegenheid om zich te verplaatsen naar een ander leefgebied. Voor een aantal soorten geldt bovendien dat er na afloop van de werkzaamheden weer een nieuw geschikt leefgebied ontstaat in de vorm natuur bij de zandwinplas en tuinen rond de huizen.

Voor vogels met vaste verblijfplaatsen geldt dat moet worden aangetoond dat hun leefgebied in stand blijft tijdens en na de werkzaamheden. Op basis van het verkennende veldbezoek kon niet worden uitgesloten dat er zich soorten met vaste verblijfplaatsen bevinden in het plangebied. Door de geplande werkzaamheden verdwijnt een aantal potentiële vaste verblijfplaatsen van vogels in of op bomen en gebouwen. Er dient daarom te worden onderzocht of er vogels met vaste verblijfplaatsen voorkomen in het plangebied. Het gaat om de soorten Groene specht, Boomvalk, Torenvalk, Kerkuil en Steenuil.

Broedende vogels

Verstoring van broedende vogels is verboden volgens de Flora- en faunawet. Voor aanvang van de werkzaamheden dient het plangebied gecontroleerd te worden op broedende vogels. Als er verstoring te verwachten is door werkzaamheden, dient een ontheffing te worden aangevraagd. Een eventuele ontheffingsaanvraag met betrekking tot vogels zal beoordeeld worden volgens de uitgebreide toets. Er dient daarom te worden gezocht naar alternatieven waarbij geen verstoring optreedt. Dit alternatief is er, namelijk géén werkzaamheden verrichten die broedende vogels kunnen verstoren. Wanneer er buiten de periode 15 maart-15 juli gewerkt wordt, is de kans op broedende vogels het kleinst. Maar ook buiten deze periode dient het plangebied voorafgaande de werkzaamheden gecontroleerd te worden op broedende vogels, wanneer deze redelijkerwijs verwacht kunnen worden, en mag niet in de buurt van broedende vogels worden gewerkt.

Conclusie: Er is nader onderzoek noodzakelijk naar vogels met vaste verblijfplaatsen. Daarnaast geldt dat alle soorten broedende vogels niet mogen worden verstoord.

3.3.4 Amfibieën en vissen

Volgens de opgave van Natuurloket zijn de km-hokken waarbinnen het plangebied ligt niet tot matig onderzocht op amfibieën. De waarnemingen die in de tabel vermeldt staan, hebben tevens betrekking op het uiterwaardengebied. Daar komen o.a. Kamsalamander, Knoflookpad en Poelkikker voor. Dit zijn streng beschermde soorten volgens de Flora- en faunawet.

In het plangebied zelf is de kans aanwezig dat de Kamsalamander er voorkomt. Er is leefgebied voor deze soort aanwezig namelijk kleinschalige landschappen met bosranden, heggen, struwelen en waterlopen. Ook voor Poelkikker en Knoflookpad is potentieel leefgebied aanwezig in het plangebied. Het is dan ook aan te bevelen een aanvullend onderzoek te doen naar het voorkomen van deze beschermde amfibieën in het plangebied.

Enkele algemene soorten die voorkomen in het plangebied zijn Kleine watersalamander, Gewone pad en Bruine kikker. (Bron: www.ravon.nl). Voor deze soorten is geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen zijn in de betreffende km-hokken volgens Natuurloket niet tot redelijk onderzocht. In km-hok 174-432 is één soort met beschermingsniveau 2 of 3 waargenomen. Op basis van de aanwezige biotopen in het plangebied kan worden geconcludeerd dat het gaat om de Kleine modderkruiper. Ook de Bittervoorn is mogelijk aanwezig in het plangebied. Voor beide soorten geldt dat de lokale populatie gehandhaafd kan blijven binnen de plangrenzen, vanwege de realisatie van veel extra leefgebied (de zandwinplas). Aangezien het plan ook voldoet aan de eerste twee punten van de uitgebreide toets, kan een ontheffing voor deze soorten redelijkerwijs verkregen worden. Wel is eerst nader onderzoek nodig naar de verspreiding van deze soorten in het plangebied.

Conclusie: Aanvullend onderzoek naar het voorkomen van de Kamsalamander, de Poelkikker, de Knoflookpad, de Bittervoorn en de Kleine modderkruiper is noodzakelijk

3.3.5 Reptielen

Volgens Natuurloket zijn reptielen niet onderzocht in de betreffende km-hokken. Omdat het plangebied niet direct aangemerkt kan worden als biotoop voor reptielen en in de verre omgeving geen populaties voorkomen, is het uitgesloten dat hier beschermde reptielensoorten voorkomen.

Conclusie: Het ruimtelijk plan wordt niet belemmerd door beschermde reptielen.

3.3.6 Ongewervelde dieren

Volgens Natuurloket zijn ongewervelden in het betreffende km-hok niet onderzocht. Beschermde ongewervelde diersoorten, zoals zeldzame dagvlinders en libellen, stellen hoge eisen aan hun leefomgeving. In het plangebied is geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde ongewervelden. Volgens Natuurloket komen er ook geen beschermde dagvlinders voor in de omgeving van het plangebied. De kans dat er beschermde ongewervelde diersoorten in het plangebied voorkomen is daardoor verwaarloosbaar klein.

Conclusie: Het ruimtelijk plan wordt niet belemmerd door beschermde ongewervelde diersoorten.

3.3.7 Toetsing effecten op (streng) beschermde soorten

Uit het bovenstaande blijkt dat er de kans bestaat dat er beschermde diersoorten worden verstoord door de werkzaamheden die voortvloeien uit de uitvoering van de zandwinning en de woningbouw. Het gaat zowel om soorten van beschermingsniveau 2 als om soorten van beschermingsniveau 3. Er moet derhalve worden aangetoond dat het Structuurplan voldoet aan de voorwaarden dat:

1. er geen alternatieven zijn voor de (locatie van) de woningbouw en de zandwinning;
2. er voor de woningbouw en de zandwinning een dwingende reden bestaat van openbaar belang;
3. de ruimtelijke ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de in het geding zijnde soort(en).

Mits aan deze voorwaarden van de uitgebreide toets Flora- en Faunawet wordt voldaan is er een gerede kans dat de eventueel noodzakelijke ontheffing van de Flora- en Faunawet ook daadwerkelijk wordt verleend. In het onderstaande worden deze drie punten getoetst.

1. Alternatieven

De locatie voor de zandwinning sluit aan op de bestaande zandwinning van het gebied. Daar is bewust voor gekozen om er o.a. voor te zorgen, dat gebruik kan worden gemaakt van een bestaande klasseerinstallatie. Deze hoeft nu niet opnieuw te worden opgebouwd. Zo komen er extra middelen vrij om na de winning het gebied op een goede wijze in te richten als natuurgebied. Het betreft hier een locatie waarover al vele jaren overeenstemming bestaat tussen gemeente en provincie. Door de gemeente is met de zandwinner een overeenkomst gesloten, die voorziet in zandwinning op deze locatie.

Wat het wonen betreft geldt, dat er de afgelopen jaren in Deest onvoldoende is gebouwd. Met de zandwinning als gegeven en uitgangspunt is in de (concept)dorpsontwikkelingsvisie het gebied grenzend aan de zandwinning als de beste locatie aangegeven voor een nieuwe uitbreidingswijk van Deest. Om stedenbouwkundige en landschappelijke redenen zijn in de visie andere mogelijke uitbreidingslocaties afgevalen.

De kern Deest kent op dit moment een aantal knelpunten in de verkeersstructuur. Het belangrijkste knelpunt is de overlast die ontstaat als gevolg van vrachtverkeer naar de bedrijven aan de noordoostzijde van de kern. Dit vrachtverkeer rijdt nu door de kern. Met de zandwinning als gegeven en uitgangspunt biedt gestelde projectie van de nieuwe weg een optimale oplossing van de huidige problematiek. Andere reële en verantwoorde varianten zijn niet voorhanden, zoals ook is toegelicht in de dorpsontwikkelingsvisie (BRO in opdracht van gemeente Druten, 2007).

2. Maatschappelijk belang

Het leefgebied van de eventueel aanwezige vogels met vaste verblijfplaatsen zal met name door de zandwinning worden aangetast. Het rijk acht de winning van zand van nationaal belang in het kader van voldoende grondstofvoorziening. Het rijk stimuleert dan ook de winning van delfstoffen op een maatschappelijk aanvaardbare wijze. De provincie moedigt marktpartijen aan samen met gemeenten met plannen voor zandwinning te komen, die passen in het provinciaal landschap- en ruimtelijk beleid. De locatie van de zandwinning sluit aan op de bestaande zandwinning in het gebied en past binnen het provinciaal en rijksbeleid.

De geplande woningbouw is van groot belang om de gewenste woningdifferentiatie te kunnen realiseren en de leefbaarheid van de kern veilig te stellen c.q. te vergroten.

3. Gunstige staat van instandhouding

De beschermde soorten van beschermingsniveau 2 en 3 die eventueel in het geding zijn kunnen als gevolg van het plan een significant deel van hun leef- en foerageergebied verliezen. De lokale populatie zal daardoor in sommige gevallen alleen in stand gehouden kunnen worden door in of nabij het plangebied compenserende maatregelen te treffen. Voor soorten die gebonden zijn aan water en oevers zal een nieuw, groter leefgebied worden gerealiseerd dan in de huidige situatie. De zandwinplas en de oevers zullen namelijk natuurvriendelijk worden ingericht.

Voor soorten die afhankelijk zijn van het agrarisch gebied zijn in de omgeving van het plangebied voldoende mogelijkheden voor compensatie. Het gebied direct ten oosten van het plangebied bijvoorbeeld heeft vergelijkbare biotopen als het plangebied. De compensatie zou kunnen bestaan uit het investeren in kleinschalige landschappelijke elementen en het plaatsen van bijvoorbeeld nestkasten in het aangrenzende landelijke gebied.

Al met al kan worden geconcludeerd dat de instandhouding van de lokale populaties kan worden gegarandeerd door compensatie die deels binnen de plangrenzen en deels daarbuiten kan worden gerealiseerd.

Op basis van het bovenstaande blijkt dat het plan voldoet aan de uitgebreide toets in het kader van de Flora- en Faunawet. Een ontheffing van de Flora- en Faunawet voor verstoring of vernietiging van het leefgebied van soorten van beschermingsniveau 2 of 3 kan derhalve redelijkerwijs verkregen worden.

4. CONCLUSIE

Wegens de Boswet moeten bomen uit bestaande houtwallen en lanen in het gebied die worden gekapt, gecompenseerd worden. Overleg met de provincie Gelderland over het provinciaal beleid ten aanzien van de Boswet is aan te bevelen. Zie hiervoor ook de bijlage “Natuurwetgeving”. Vast staat dat compensatie binnen het plangebied plaats kan vinden.

Vanwege de ligging van het plangebied in de directe nabijheid van het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal wordt in een afzonderlijk rapport een Voortoets uitgevoerd in het kader van de Natuurbeschermingswet.

De Flora- en faunawet levert mogelijk belemmeringen op voor het ruimtelijk plan. Een aantal beschermde soorten wordt mogelijk negatief beïnvloed door de uitvoering van de zandwinning en de woningbouw. In het plan zijn voldoende mogelijkheden voor compensatie soorten die gebonden zijn aan stedelijk groen, open water en natuurvriendelijke oevers. Voor andere soorten kan compensatie worden gerealiseerd in het omliggende agrarische gebied. In paragraaf 3.3.7 is aangetoond dat het plan voldoet aan de uitgebreide toets in het kader van de Flora- en Faunawet. Er kan daarom redelijkerwijs verwacht worden dat een eventueel noodzakelijke ontheffing voor beschermde soorten verkregen kan worden.

Om de effecten van het Structuurplan en de daaruit voortvloeiende werkzaamheden beter in beeld te krijgen, zijn in verband met de concretisering van het plan de volgende aanvullende onderzoeken noodzakelijk:

- Zoogdieren: Het vóórkomen van vleermuizen in het plangebied. Met name langs de rand van bebouwing, langs bosranden, houtwallen en de laanbomen langs de Vrieseweg: onderzoek uitvoeren tussen april en september;
- Vogels: Het voorkomen van vogels met vaste verblijfplaatsen: onderzoek uitvoeren van maart tot en met juni;
- Amfibieën: Het voorkomen van de Kamsalamander, Knoflookpad en Poelkikker in het plangebied, met name rondom sloten en greppels: onderzoek uitvoeren tussen maart en juni;
- Vissen: Het voorkomen van de Bittervoorn en de Kleine modderkruiper in het plangebied, met name in sloten en greppels: onderzoek uitvoeren tussen maart en november.

Afhankelijk van de resultaten van bovenstaande aanvullende onderzoeken, dient ontheffing te worden aangevraagd ex artikel 75 van de Flora- en faunawet voor de genoemde beschermde soorten en dient een compensatieplan voor deze soorten opgesteld te worden.

Daarnaast gelden met betrekking tot het uitvoeren van werkzaamheden in het plangebied de volgende algemene voorwaarden vanuit de Flora- en Faunawet:

- Er mogen geen uit het structuurplan voortvloeiende werkzaamheden worden verricht die broedende vogels kunnen verstoren. Daarvoor zal het plangebied vóór aanvang van de werkzaamheden gecontroleerd moeten worden op broedende vogels. De kans op broedende vogels is het kleinst in de periode maart – juli.
- Voor alle soorten planten en dieren dient de Zorgplicht in acht genomen te worden, of ze beschermd zijn of niet (artikel 2 Flora- en faunawet). Dit houdt in dat schade aan flora en fauna zoveel mogelijk voorkomen dient te worden. Handelingen die niet direct verband houden met het oorspronkelijke (ruimtelijk) plan en die nadelig zijn voor flora en fauna moeten achterwege blijven.

In verband met het bovenstaande is het aan te bevelen te zijner tijd een ecologisch werkplan op te stellen.

Conclusie:

Wat wetgeving en beleid rond natuurbescherming betreft kan het Structuurplan in de huidige vorm doorgang vinden. Voorwaarde is dat de noodzakelijke onderzoeken, compensatie en ontheffing vanuit Boswet en Flora- en Faunawet worden uitgewerkt in een concreter planstadium zoals een bestemmingsplan.

Bijlagen

Boeken en Rapportages:

Broekhuizen, S. Hoekstra, B., Van Laar, V. en Smeenk, C. (1992); Atlas van de Nederlandse zoogdieren

Kapteyn (1995), Vleermuizen in het landschap,

Meijden, R. van der (2005); Heukels' Flora van Nederland; Wolters-Noordhof

Moll, G. van (2002); "Verspreiding van de Das in Nederland 1995-2000" i.o.v. Ministerie van LNV

SOVON (2002); Atlas van de Nederlandse Broedvogels

Websites:

www.gelderland.nl

www.minlnv.nl

www.natuurloket.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.vogelbescherming.nl

Natuurwetgeving

De bescherming van de natuur is in Europees verband vastgelegd in de Vogelrichtlijn (VR) en de Habitatrichtlijn (HR). Beide richtlijnen dragen zorg voor zowel gebiedsbescherming als soortenbescherming. Nederland heeft de richtlijnen geïmplementeerd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet (gebiedsbescherming) en de Flora- en faunawet (soortenbescherming). De gebiedsbescherming heeft betrekking op de Vogelrichtlijngebieden die Nederland heeft vastgesteld, de Habitatrichtlijngebieden die Nederland bij de Europese commissie heeft aangemeld en de beschermde natuurmonumenten. Ruimtelijke ingrepen die in deze gebieden plaatsvinden dan wel in de nabijheid van beschermde natuurgebieden, moeten worden getoetst op hun effecten op deze gebieden.

De soortenbescherming heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Welke soorten planten en dieren wettelijke bescherming genieten,

is vastgelegd in een aantal bij de Flora- en faunawet behorende besluiten en regelingen.

Artikel 2 van de Flora- en faunawet schrijft voor dat iedereen de algemene zorgplicht voor de in het wild levende planten en dieren in acht dient te nemen. Dit houdt in dat schade aan flora en fauna zoveel mogelijk voorkomen moet worden. Handelingen die niet direct verband houden met het oorspronkelijke (ruimtelijk) plan en die nadelig zijn voor flora en fauna moeten achterwege blijven.

Beschermingsniveaus

Sinds 22 februari 2005 is een nieuwe AmvB in werking getreden die voorziet in een wijziging van het 'Besluit beschermde dier- en plantensoorten'. Deze AmvB, betekent dat het ontheffingregime is aangepast.

Met de inwerkingtreding van dit besluit zal sprake zijn van een drietal categorieën beschermingsniveaus:

- **niveau 1:** een algemene vrijstelling van in Nederland algemeen voorkomende soorten. Voor deze soorten is bij projecten in de categorie ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geen ontheffing van de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet meer nodig;
- **niveau 2:** een algemene vrijstelling met gedragscode⁴ voor een aantal beschermde soorten genoemd in tabel 2 van het 'Besluit beschermde dier- en plantensoorten', zoals Eekhoorn, Steenmarter en alle in het wild voorkomende vogelsoorten. In een op te stellen gedragscode moet worden aangegeven hoe bij nieuwe plannen en projecten omgegaan dient te worden met beschermde soorten. Onder deze voorwaarden, vooraf goedgekeurd door de minister van LNV, kan gebruik worden gemaakt van deze vrijstelling;
- **niveau 3:** streng beschermde soorten. Dit zijn de soorten genoemd in bijlage 1 van het 'Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten' en alle soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor deze soorten kan geen algemene vrijstelling worden gegeven en is voor ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan de hand van drie criteria: 1) er is sprake van dwingende redenen van openbaar belang, 2) er zijn geen alternatieven voorhanden en 3) de ruimtelijke ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor een ontheffingsaanvraag moet aan alle drie de criteria worden voldaan.

Met betrekking tot beschermingsniveau 2 geldt het volgende: Op dit moment bestaat er nog geen, door het ministerie van LNV goedgekeurde, gedragscode voor een werkwijze bij 'ruimtelijke ontwikkelingen'. Hierdoor kan nog geen gebruik worden gemaakt van de mogelijke vrijstelling voor dier- en plantensoorten welke

⁴ De gedragscode moet door de sector of ondernemer zelf opgesteld worden.

vallen onder beschermingsniveau 2. Dit houdt in dat op dit moment (tot op het moment dat de hiervoor genoemde gedragscode door de sector is opgesteld en goedgekeurd door het ministerie van LNV) nog altijd ontheffing moet worden aangevraagd voor:

- planten en dieren welke zijn opgenomen in tabel 2. Hiervoor moet de zogenaamde 'lichte toets' worden gehanteerd. Dit houdt in dat de ruimtelijke ingreep geen afbreuk mag doen aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- alle in Nederland voorkomende broedvogels. Hiervoor moet de zogenoemde 'uitgebreide toets' worden gehanteerd, zoals hierboven beschreven bij beschermingsniveau 3.

Rode lijsten

In het kader van een mogelijke ontheffingsaanvraag dient bij de vaststelling van de "gunstige staat van instandhouding" van een soort gelet te worden op de landelijke en regionale verspreidingsgegevens van een betreffende soort. Het op 5 november 2004 gepubliceerde 'Besluit Rode lijsten flora en fauna' is hiervoor een geschikt instrument. Rode lijsten hebben echter geen juridische status. Ze geven een overzicht van soorten die uit een bepaald gebied zijn verdwenen en soorten die in bepaald gebied sterk achteruit gegaan zijn of zeldzaam zijn. De Conventie van Bern vereist dat landen Rode lijsten uitbrengen. Op de Rode lijsten staan alleen soorten die zich in Nederland voortplanten, dus geen trekvis (zoals Zalm en Paling) en overwinterende vogels. Er worden steeds acht categorieën onderscheiden:

1. uitgestorven op wereldschaal;
2. in het wild uitgestorven op wereldniveau;
3. verdwenen uit Nederland;
4. in het wild verdwenen uit Nederland;
5. ernstig bedreigd;
6. bedreigd;
7. kwetsbaar;
8. gevoelig.

De mate van zeldzaamheid van een beschermde soort zal dus bepalen of een ruimtelijke ontwikkeling de "gunstige staat" van een soort zal beïnvloeden. Indien dit het geval is, dan dienen compenserende en mitigerende maatregelen genomen te worden voordat de ruimtelijke ontwikkelingen in gang worden gezet. Bij het toetsen van de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen op beschermde soorten uit de beschermingsniveaus 2 en 3, zal derhalve mede de status op de Rode lijst van die soort meegenomen worden.

Boswet

De Boswet stelt dat opgaande bossen buiten de bebouwde kom gecompenseerd dienen te worden, indien deze moeten wijken voor ruimtelijke ontwikkelingen. De Boswet stelt daarbij een aantal randvoorwaarden. Opgaande beplanting dient gecompenseerd te worden wanneer deze bestaat uit:

- wegbepantingen en eenrijige beplantingen op of langs landbouwgronden, beide niet bestaan uit populieren of wilgen. Knotwilgen of andere boomsoorten dienen wel gecompenseerd te worden;
- rij beplanting, gerekend over totaal aantal rijen, die meer dan 20 bomen omvatten;
- houtopstanden, welke een zelfstandige eenheid vormen met een oppervlakte van meer dan 10 are (= 1000 m²). Houtopstanden bestaande uit Italiaanse populier, Linde, Paardekastanje of Treurwilg hoeven niet gecompenseerd te worden.

Richtlijn compensatie natuur en bos Gelderland

Bij aantasting van natuurwaarden in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), in gebieden waar de Boswet van toepassing is en in gebieden buiten EHS die de bestemming natuur hebben geldt de provinciale richtlijn "Compensatie natuur en bos". Volgens deze richtlijn dient aantasting van natuurwaarden zoveel mogelijk voorkomen te worden door middel van mitigerende (d.i. verzachtende) maatregelen. Als aantasting niet voorkomen kan worden, dan dienen de aangetaste waarden te worden gecompenseerd. Bij EHS- en Boswetgebieden geldt een oppervlaktetoeslag bij de compensatie die afhankelijk is van de vervangbaarheid van de natuurwaarde. De volgende categorieën worden onderscheiden;

1. Gemakkelijk vervangbaar, ontwikkelingstijd tot 25 jaar: 20% oppervlaktetoeslag;
2. Matig vervangbaar, ontwikkelingstijd 25 tot 100 jaar: 30% oppervlaktetoeslag;
3. Moeilijk of niet vervangbaar, ontwikkelingstijd langer dan 100 jaar of geen geschikte locatie buiten de EHS aanwezig: 40% oppervlaktetoeslag.

De te nemen compenserende maatregelen dienen altijd te worden afgestemd met gemeente en/of provincie. Compensatie dient aangrenzend aan natuur- of bosgebieden van tenminste 5 hectare groot, binnen de gemeentegrenzen of in aangrenzende gemeenten. Planologische compensatie, dat wil zeggen bijv. een bosrijk gebied dat is bestemd als camping bestemmen als bosgebied, wordt niet opgevat als compensatie. Financiële compensatie, bijvoorbeeld het instellen van een Groenfonds, is alleen in uitzonderlijke situaties mogelijk in overleg met de provincie.

Gemeente Druten
Voortoets Natura 2000 Deest Zuid

Rapportnummer: 213x00126.041197_1 natura 2000

Datum: 28 april 2008

Contactpersoon
opdrachtgever: Juan van Beek

Projectteam BRO: Saskia Seelen, Harmen Venema
Hessel de Jong, Luke Vredeveld, Rutger Wijngaarden

Trefwoorden: Natura 2000, Vogelrichtlijngebied, Waal, voortoets, vergunning

Beknopte inhoud: Er is een Voortoets uitgevoerd in het kader van de Natuurbeschermingswet, vanwege de Structuurvisie Deest-Zuid. Het is nog niet bekend of het plan een verdrogingseffect heeft het Natura 2000 gebied Uiterwaarden Waal. Dit moet nog worden onderzocht. Als het zandwinningsproject Winssen doorgaat, dan kunnen alle andere mogelijke effecten op Uiterwaarden Waal kunnen worden uitgesloten. Zo niet, dan zijn maatregelen nodig aan de Waalbandijk om geluid en verstoring als gevolg van vrachtverkeer tegen te gaan.

BRO Boxtel
Postbus 4
5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107
Boxtel
T +31 (0)411 85 04 00
F +31 (0)411 85 04 01
E info@bro.nl

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding van het onderzoek	3
1.2 Onderzoeksvraag en vervolgstappen	4
1.3 Methode	4
2. VOORTOETS UITERWAARDEN WAAL	5
2.1 De ruimtelijke ingreep	5
2.2 Voortoets Uiterwaarden Waal	6
2.2.1 Oppervlakteverlies	7
2.2.2 Verontreiniging	7
2.2.3 Verdroging	7
2.2.4 Geluid	8
2.2.5 Licht	9
2.2.6 Verstoring	10
2.2.7 Overige storingsfactoren	11
3. CONCLUSIE	17

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding van het onderzoek

De gemeente Druten heeft een Structuurplan op laten stellen door BRO voor het gebied Deest-Zuid. Dit is de belangrijkste en grootste ontwikkellocatie voor Deest. Het gaat om uitbreiding van woningbouw en ontzanding.

Omdat het plangebied nabij het Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Waal' is gelegen, is BRO gevraagd een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet uit te voeren. In deze voortoets worden de mogelijke effecten van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen op dit Natura 2000 gebied in beeld gebracht. Deze voortoets vormt een aanvulling op de "Voortoets Natura 2000 Gelderland" van Arcadis (2006), waarbij voor alle zoeklocaties voor woningbouw in Gelderland een inschatting is gemaakt of er effecten zijn op beschermde natuurgebieden.

Naast voorliggende voortoets is tevens een quickscan in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd. Deze quickscan is in een apart rapport opgenomen.

Project Deest-Zuid

Het plangebied Deest-Zuid ligt ten zuiden van de bestaande kern van Deest. In het plangebied worden maximaal 200 woningen gerealiseerd. Daarnaast vindt ten zuiden van deze woningbouw ontzanding plaats. Tenslotte wordt, ten behoeve van de ontsluiting van het bedrijventerrein Munnikhofsestraat en de scheepswerf aan de Waal, aan de oostzijde van het plangebied mogelijk een nieuwe verbindingsweg gerealiseerd, zodat het vrachtverkeer niet meer door de kern van Deest hoeft te rijden.

De kortste afstand tussen het plangebied en het Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Waal' is 550 meter. Effecten van het plan op dit Natura 2000 gebied zijn gezien de omvang van het project niet op voorhand uit te sluiten.

Volgens het onderzoek van Arcadis (2006) is voor Deest-zuid een Passende Beoordeling nodig in het kader van de Natuurbeschermingswet. De reden hiervoor is volgens het onderzoek van Arcadis dat er effecten te verwachten zijn wegens menselijke verstoring. Ten tijde van dat onderzoek was echter nog niets bekend over de inrichting van het gebied, het precieze aantal woningen, de ontsluiting en de waterhuishouding. Daarom wordt in dit rapport met de nieuwe kennis opnieuw een voortoets uitgevoerd.

Zie figuur 1 voor de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000 gebied.

1.2 Onderzoeksvraag en vervolgstappen

Voorliggend rapport doet verslag van het onderzoek naar de mogelijke effecten van het project op het betreffende Natura 2000 gebied.

Ten noorden van Deest ligt het Natura 2000 gebied Uiterwaarden Waal. Dit is zowel een Habitat- als een Vogelrichtlijngebied. In het kader van de Natuurbeschermingswet moeten de mogelijke externe effecten van het plan (woningbouw en zandwinning) in kaart gebracht worden, in de vorm van een voortoets.

De hoofdvraag tijdens voorliggende voortoets is of er een kans bestaat op een significant negatief effect van de projecten op de omliggende Natura 2000 gebieden. Op deze vraag zijn drie antwoorden mogelijk:

1. Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig is.
2. Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat het effect zeker niet significant is volstaat daarvoor een verslechterings- en verstoringstoets.
3. Er is een kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat is een 'passende beoordeling' vereist. Wanneer een 'passende beoordeling' nodig is op grond van de Natuurbeschermingswet ontstaat ook een 'planmer-plicht'.

In de situaties bedoeld onder 2 en 3 volgt een vergunningaanvraag door de initiatiefnemer. In dat geval dient eerst met de bevoegde instantie, dat is de provincie of het ministerie van LNV, te worden overlegd over de haalbaarheid van de vergunningaanvraag.

1.3 Methode

Normaliter worden de effecten op Natura 2000 gebieden getoetst aan de hand van het beheerplan van het betreffende gebied. Voor het Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Waal' is geen beheerplan opgesteld. Toetsing van de effecten met behulp van de effectenindicator van het ministerie van LNV volstaat in dit geval. Het ministerie van LNV heeft deze effectenindicator opgesteld voor toetsingsdoeleinden in het kader van de Natuurbeschermingswet. Deze is te vinden via de website van het ministerie (www.minInv.nl/natuurwetgeving).

2. VOORTOETS UITERWAARDEN WAAL

2.1 De ruimtelijke ingreep

De voorgenomen realisatie van de uitbreidingslocatie en de oostelijke ontsluitingsweg gaat gepaard met diverse handelingen en werkzaamheden:

- het verwijderen van bomen en struiken;
- het bouwrijp maken van het plangebied door vergraven en mogelijk verwijderen van de toplaag, aanbrengen van zand en egaliseren van de nieuwe bouwlaag;
- het aanleggen van funderingen en verhardingen;
- het aanleggen van infrastructuur;
- het graven van geulen voor de aanleg van leidingen;
- het bouwen van circa 200 woningen;

Er zal na realisatie alleen gewoond worden in het plangebied, er worden geen bedrijven gerealiseerd.

De oostelijke ontsluitingsweg zal met name dienst doen voor het bedrijventerrein Munnikhofsestraat en de scheepswerf aan de Waal. Uit het verkeersonderzoek komt naar voren dat er op de nieuwe oostelijke weg in 2020 circa 1244 voertuigbewegingen per etmaal te verwachten zijn (BRO, 2007). Het overgrote deel van dit verkeer zal zich tussen het bedrijventerrein Munnikhofsestraat en de Van Heemstraweg verplaatsen. Een klein deel zal via de Waalbandijk naar de scheepswerf aan de Waal gaan. Dit verkeer rijdt momenteel al via de Waalbandijk, maar dan aan de westelijke kant via de Grotestraat.

Deze verbindingsweg wordt niet aangesloten op de uitbreidingslocatie. Deze wordt ontsloten via de bestaande infrastructuur van Deest, namelijk via de Grotestraat op de Van Heemstraweg ten zuiden van Deest.

De voorgenomen ontzanding in Deest-Zuid gaat gepaard met de volgende handelingen en werkzaamheden:

- het verwijderen van bomen en struiken;
- het vergraven van de bodemprofielen
- het opbreken van een deel van de Vriezeweg
- het afvoeren van zand
- natuurontwikkeling

Er zal na realisatie een meer ontstaan van ongeveer 33 hectare groot. Vervolgens zal er natuurontwikkeling plaatsvinden en zal het meer gebruikt worden voor recreatie.

De effectenindicator van het ministerie van LNV onderscheidt de volgende mogelijke effecten op natuurgebieden, die in dit geval van toepassing zijn:

- Oppervlakteverlies
- Verontreiniging
- Verdroging
- Geluid
- Licht
- Verstoring door mensen
- Mechanische effecten
- Versnippering

Bij het voorliggende onderzoek worden deze effecten gebruikt als toetsingskader.

2.2 Voortoets Uiterwaarden Waal

Uit de Atlas Groen Gelderland van Provincie Gelderland (www.gelderland.nl) blijkt dat het plangebied Deest-zuid minimaal meter ten zuiden van het Natura 2000 gebied Uiterwaarden Waal ligt. Dit Vogelrichtlijngebied is aangewezen voor de volgende habitattypen en soorten:

- **Habitatype 6510:** Laaggelegen schraal hooiland (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- ***Habitatype 91E0:** Alluviale bossen met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- Kamsalamander
- Aalscholver
- Brandgans
- Fuut
- *Grauwe gans
- Grutto
- Kievit
- Kleine zilverreiger
- *Kleine zwaan
- *Kolgans
- Krakeend
- Kuifeend
- *Kwartelkoning
- Meerkoet
- Nonnetje
- Pijlstaart
- Porseleinhoen
- Slechtvalk
- Slobeend
- *Smient
- Tafeleend
- Wulp

Het habitatype dat is gemarkeerd met een asterisk (*) is zwaarder beschermd volgens de Natuurbeschermingswet. De vogelsoorten met een asterisk zijn kwalificerende soorten voor Vogelrichtlijngebieden. In tabel 1 is de gevoeligheid van bovengenoemde habitattypen en diersoorten voor de verschillende storingsfactoren weergegeven. Hierna wordt aangegeven in hoeverre de betreffende storingsfactoren een rol spelen in het Natura 2000 gebied bij het onderhavige project.

2.2.1 Oppervlakteverlies

Aangezien de uitbreidingslocatie en de ontzanding zich op een afstand van minimaal 550 meter van het natuurgebied bevinden, is er geen sprake van oppervlakteverlies van het natuurgebied zelf. De habitattypen waarvoor het Natura 2000 gebied is aangewezen ondervinden geen oppervlakteverlies.

Er is tijdens de aanleg ook geen merkbaar verlies van oppervlak aan foerageergebied voor de soorten waarvoor het Natura 2000 gebied is aangewezen. De gronden in het plangebied zijn namelijk in gebruik als akker en als boomgaard. Dergelijk grondgebruik is niet of nauwelijks geschikt als foerageergebied voor de soorten waarvoor het Natura 2000 gebied is aangewezen. In de omgeving is meer en beter geschikt foerageergebied aanwezig in de vorm van uiterwaarden, weilanden en plassen. Na de ontzanding ontstaat er in het plangebied een ongeveer 33 hectare grote plas die voor de watervogels, waarvoor het Natura 2000 gebied is aangewezen, interessant is om te overwinteren en te foerageren. Ook kan er eventueel voor de Kamsalamander nieuw leefgebied bijkomen door de aanleg van de plas.

Conclusie: Er is geen sprake van oppervlakteverlies voor soorten of habitattypen, waarvoor het Natura 2000 gebied is aangewezen, als gevolg van het structuurplan Deest-Zuid. Door de aanleg van een plas ontstaat zelfs een voor beschermde soorten interessant nieuw foerageer- en leefgebied.

2.2.2 Verontreiniging

Bij de realisatie van een woonwijk is een toename in de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen te verwachten. Er is namelijk sprake van een groei van de plaatselijke bevolking en daardoor ook van het aantal verkeersbewegingen. De eventuele toename van de luchtverontreiniging heeft onbekende gevolgen voor het natuurgebied en de daarin levende planten en dieren. Met de huidige kennis op dit gebied kan niet bepaald worden of er werkelijk effecten zijn. Alleen de gevolgen van luchtverontreiniging als gevolg van ammoniakuitstoot zijn momenteel meetbaar. Omdat de effecten van luchtverontreiniging op natuur als gevolg van verkeer niet meetbaar zijn, is verder onderzoek niet mogelijk. Dergelijke luchtverontreiniging is dan ook geen toetsingskader in het kader van de natuurbeschermingswet. Het plan veroorzaakt geen andere vormen van verontreiniging in het Natura 2000 gebied.

Conclusie: Er is geen sprake van (meetbare) verontreiniging van het natuurgebied als gevolg van het structuurplan Deest-Zuid. Verontreiniging vormt daarom geen belemmering voor het project.

2.2.3 Verdroging

Uit het hydrologisch onderzoek uitgevoerd door Witteveen+Bos (september 2007) blijkt dat in dit stadium nog niet bekend is of er verdrogingseffecten zullen optreden. Hiervoor zijn meer gegevens nodig, onder andere over de omvang van de

zandwinning. De hydrologische aspecten die in het gebied spelen worden daarom in een later stadium nader onderzocht. Op voorhand zijn verdrogingseffecten niet uit te sluiten. Als uit het hydrologische onderzoek blijkt dat er verdrogingseffecten kunnen optreden, dan moet een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet worden aangevraagd. Door technische ingrepen kan verdroging worden tegen gegaan, waardoor een vergunning redelijkerwijs verkregen zal worden.

Conclusie: Op basis van de beschikbare gegevens kan niet worden bepaald of het plan verdroging veroorzaakt in het Natura 2000 gebied. Een eventueel noodzakelijke vergunning van de Natuurbeschermingswet zal redelijkerwijs verkregen worden door het nemen van technische maatregelen.

2.2.4 Geluid

Voor de meeste vogelsoorten die in het natuurgebied voorkomen geldt dat ze niet gevoelig zijn voor geluid, behalve de Grutto, Kleine zilverreiger en de Wulp.

De toename van het aantal verkeersbewegingen als gevolg van de bouw van woningen in Deest-zuid heeft wat betreft geluid geen effect op het Natura 2000 gebied. Ten eerste is de afstand tussen het Natura 2000 gebied en de ontsluitingswegen in de kern voldoende groot. Daarnaast geldt dat de uitbreidingswijk naar het zuiden toe ontsloten en niet richting het Natura 2000 gebied. De ontsluiting verloopt via de Grotestraat naar de Van Heemstraweg ten zuiden van Deest (zie figuur 1).

De nieuwe ontsluitingsweg aan de oostkant van het plangebied wordt aangesloten op de Waalbandijk (zie figuur 1). Het verkeer dat momenteel aan de westelijke kant van de Waalbandijk vanaf de Grotestraat naar de scheepswerf rijdt, zal in de toekomst via de geplande situatie gaan rijden. Daardoor verbetert de situatie in het Natura 2000 gebied ter hoogte van de aansluiting van de Grotestraat op de Waalbandijk.

Op de plek waar de nieuwe weg zal aansluiten op de Waalbandijk zal de geluidsbelasting toenemen. Deze toename is echter zeer beperkt, zo blijkt uit het akoestisch onderzoek (BRO, 2007). In figuur 2 is te zien dat de 48-53 dBA contour slechts enkele meters het Natura 2000 gebied in komt.

Bovendien is enkele tientallen meters ten noorden van de nieuwe aansluiting op de Waalbandijk de aanleg van een haven gepland. Deze haven is bedoeld voor het zandwinningsproject Winssen. Door deze aanleg verdwijnt op die plek het leefgebied van de soorten waarvoor het Natura 2000 gebied is aangewezen. Verder is over de plek van de nieuwe ontsluitingsweg de aanleg van een transportband voor zand gepland voor de zandwinning Winssen in de Geertjesgolf. Deze band loopt over de Waalbandijk naar de aan te leggen haven.

Uit de Milieueffectrapportage die voor dit project is opgesteld blijkt dat het akoestisch ruimtebeslag van de ontzanding vele malen groter is dan die van de nieuwe weg. Bij de realisatie van de haven ligt de aansluiting van die nieuwe weg op de Waalbandijk binnen de 52 dBA contour, vanwege de graafwerkzaamheden (Gemeente Beuningen, 2006). Na realisatie van de haven en bij het begin van de ontzanding van de Geertjesgolf ligt de geluidsbelasting op dat punt tussen de 47 en de 52 dBA, als gevolg van de werkzaamheden in de haven en het transport van zand.

Alles bijeen genomen valt de geluidsbelasting in het Natura 2000 gebied als gevolg van het Structuurplan Deest-Zuid in het niet bij de geluidsbelasting veroorzaakt door alle activiteiten rond het zandwinningsproject Winssen. De effecten van geluidsbelasting door het Structuurplan zijn daarom te verwaarlozen. Als deze zandwinning om welke reden dan ook echter niet doorgaat, dan zijn maatregelen nodig om geluidsbelasting tegen te gaan. Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen en de winter te plannen, kunnen de tijdelijke effecten achterwege blijven. Om effecten volledig uit te sluiten is het aan te bevelen de nieuwe weg over de Waalbandijk af te schermen met een geluidswal of –scherm.

Conclusie: Het Structuurplan Deest-Zuid veroorzaakt mogelijk een toename van de geluidsbelasting in het Natura 2000 gebied. Er is geen sprake van significante effecten. Er dient een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet te worden aangevraagd. Daarbij moeten de precieze effecten van de geluidsbelasting in beeld worden gebracht in een verstorings- en verslechteringstoets. De noodzakelijke vergunning van de Natuurbeschermingswet zal redelijkerwijs verkregen worden door het nemen van technische maatregelen om geluidsbelasting tegen te gaan.

2.2.5 Licht

Van de soorten waarvoor het Natura 2000 gebied is aangewezen is bekend dat deze niet gevoelig zijn voor lichtverstoring. Alleen van de doelsoort Kamsalamander is het onbekend of deze gevoelig is voor licht. De enige toename van lichtintensiteit is te verwachten op de Waalbandijk aan de zijde waar de nieuwe ontsluitingsweg wordt aangesloten. Het gaat om enkele lantarenpalen en de koplampen van voertuigen. Momenteel is deze situatie hetzelfde aan de zijde van de Grotestraat, alwaar bij de uitvoering van het plan de lichtverstoring zal afnemen. Per saldo verandert er daarom niets aan de hoeveelheid licht die uitstraalt naar het Natura 2000 gebied. De lichttoename door de uitbreiding van woningen zal geen effect hebben op het natuurgebied vanwege de afstand tot het natuurgebied en omdat de Waalbandijk het licht afschermt.

Conclusie: Er is geen sprake van lichthinder op het Natura 2000 gebied als gevolg van het structuurplan Deest-Zuid.

2.2.6 Verstoring

Bij de realisatie van de woonwijk in Deest-zuid neemt de recreatiedruk in de omgeving toe. De verwachting is, dat de meeste recreatie zich zal afspelen in het nieuw te ontwikkelen natuur- en recreatiegebied ter plaatse van de nieuwe zandwinplas. De toename van de recreatiedruk in het Natura 2000 gebied zal daardoor niet significant zijn. Het is zelfs mogelijk dat de recreatiedruk op de Waalbandijk als gevolg van het plan afneemt. Effecten kunnen echter niet op voorhand worden uitgesloten. Er dient daarom een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet te worden aangevraagd. Daarbij moeten de precieze effecten van verstoring door recreatiedruk in beeld worden gebracht in een verstorings- en verslechteringstoets.

De nieuwe verbindingsweg die aansluit op de Waalbandijk zal bij de aanleg mogelijk lichte verstoring van weidevogels of wintergasten (zoals ganzen) veroorzaken. Bij het in gebruik nemen van de nieuwe weg kunnen de voertuigbewegingen verstoring veroorzaken. Na verloop van tijd zal bij de betreffende diersoorten echter gewenning optreden. In zijn totaliteit zal de kwaliteit van het foerageer- en leefgebied van vogels afnemen. Van een significant effect is echter geen sprake. Er dient een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet te worden aangevraagd. Daarbij moeten de precieze effecten van verstoring door voertuigbewegingen in beeld worden gebracht in een verstorings- en verslechteringstoets.

Enkele tientallen meters ten noorden van de nieuwe aansluiting op de Waalbandijk is de aanleg van een haven gepland. Deze haven is bedoeld voor het zandwinningsproject Winssen. Door deze aanleg verdwijnt op die plek het leefgebied van de soorten waarvoor het Natura 2000 gebied is aangewezen. Uit de Milieueffectrapportage die voor dit project is opgesteld blijkt daarnaast dat de verstoring die uitgaat van de werkzaamheden rond de ontzanding vele malen groter is dan die van de nieuwe weg (Gemeente Beuningen, 2006). De verstoring als gevolg van het Structuurplan Deest-Zuid kan cumulatieve effecten opleveren. Dit dient bij de vergunningaanvraag te worden meegenomen.

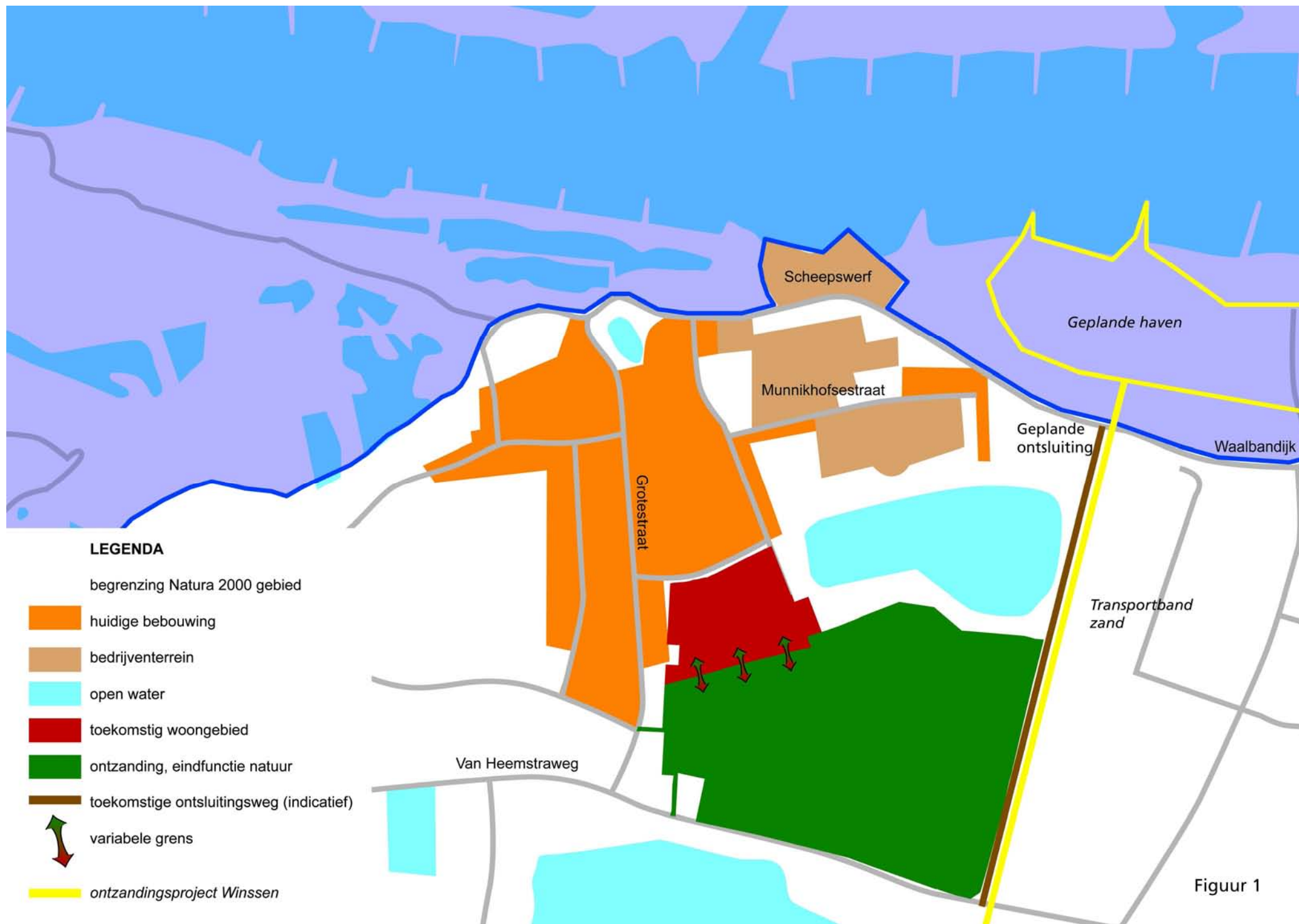
Als er inderdaad sprake is van verstorende effecten, dan zijn maatregelen nodig om verstoring tegen te gaan. Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen en de winter te plannen, kunnen de tijdelijke effecten achterwege blijven. Om effecten volledig uit te sluiten is het aan te bevelen de nieuwe weg over de Waalbandijk af te schermen met een (geluids)wal of -scherm.

Conclusie: Het Structuurplan Deest-Zuid veroorzaakt mogelijk verstoring van de soorten, waarvoor het Natura 2000 gebied is aangewezen. Er is geen sprake van significante effecten. Er dient een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet te worden aangevraagd. Daarbij moeten de precieze effecten van de verstoring in beeld worden gebracht in een verstorings- en verslechteringstoets. De noodzakelijke vergunning van de Natuurbeschermingswet zal redelijkerwijs verkregen worden door het nemen van technische maatregelen om verstoring tegen te gaan.

2.2.7 Overige storingsfactoren

Het plangebied ligt niet in het Natura 2000 gebied. Daardoor wordt er geen areaal van het Natura 2000 gebied ongeschikt gemaakt. Ook kunnen er geen mensen of voertuigen het Natura 2000 gebied in. Van mechanische effecten, vernietiging of versnippering is daarom geen sprake bij dit project.

Conclusie: Er is geen sprake van mechanische effecten, areaalvernietiging of effecten van versnippering op het Natura 2000 gebied als gevolg van het structuurplan Deest-Zuid.

Figuur 1

Figuur 2. Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai oostelijke verbindingsweg.

Tabel 1. Natura 2000 gebied Uiterwaarden Waal: Gevoeligheid voor relevante verontreinigende of verstorende factoren per habitatype en per soort en het verwachte effect van de ruimtelijke ontwikkeling op elk habitatype / elke soort.

Storingsfactor	Oppervlakteverlies	Verontreiniging	Verdroging	Geluid	Licht	Verstoring door mensen	Mechanische effecten	Versnippering
Habitatype/ soort	Gevoeligheid							
6510 (Laaggelegen schraal hooiland)	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig
91E0 (Alluviale bossen)	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Kamsalamander	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	onbekend	onbekend	onbekend	zeer gevoelig	zeer gevoelig
Aalscholver	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	gevoelig
Brandgans	niet gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig
Fuut	niet gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	onbekend	gevoelig
Grauwe gans	niet gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	niet gevoelig
Grutto	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	gevoelig
Kievit	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	niet gevoelig
Kleine zilverreiger	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig
Kleine zwaan	niet gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig
Kolgans	niet gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	niet gevoelig
Krakeend	niet gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig
Kuifeend	niet gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	niet gevoelig
Kwartelkoning	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig
Meerkoet	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	onbekend	niet gevoelig
Nonnetje	niet gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.
Pijlstaart	niet gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	niet gevoelig
Porseleinhoen	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig
Slechtvalk	niet gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig
Slobeend	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	gevoelig
Smient	niet gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig
Tafeleend	niet gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	gevoelig
Wulp	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	niet gevoelig
Effect	geen	geen	mogelijk	mogelijk	geen	mogelijk	geen	geen

3. CONCLUSIE

Voor de werkzaamheden en ingrepen die voortvloeien uit het Structuurplan Deest-Zuid dient een vergunning te worden aangevraagd in het kader van de Natuurbeschermingswet. Het gaat om de volgende zaken:

- **Woningbouw:** mogelijk **verstoring** door toename recreatiedruk.
- **Nieuwe wegverbinding:** mogelijk **verstoring** door voertuigbewegingen en mogelijk effect door toename **geluidsbelasting**.
- **Zandwinning:** mogelijk **verstoring** door voertuigbewegingen, mogelijk effect door toename **geluidsbelasting** en mogelijk **verdroging** door zandwinning.
- Alle andere effecten op het Natura 2000 gebied als gevolg van het structuurplan Deest-Zuid zijn uit te sluiten.

De mogelijke effecten als gevolg van deze ingrepen zijn niet significant. Bij de vergunningaanvraag moeten de effecten wel nader worden onderzocht door middel van een verstoring- en verslechteringstoets. Omdat alle effecten zo nodig op te lossen zijn door technische maatregelen, is de verwachting dat de vergunning redelijkerwijs verkregen kan worden.

Literatuur

Arcadis (2006); Streekplanuitwerking Stedelijke Functies, Voortoets Natura 2000 Gelderland

BRO (2007); Structuurplan Deest-Zuid, Voorontwerp

Gemeente Beuningen (2006), MER / SMB Zandwinning Winssen

Ministerie van LNV (2005); Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998

Witteveen+Bos (2007), Notitie Watertoetsdocument Structuurplan Deest Zuid (DEE2-1)

Websites:

www.minlnv.nl

www.gelderland.nl

www.wetten.overheid.nl

Nader onderzoek Flora- en faunawet

**Plangebied Ontzanding Deest-Zuid
gemeente Druten**

Gegevens opdrachtgever

Sagrex
Laarstraat 5
DEEST

Contactpersoon:

De heer drs. P.A.J.M. van der Veeke

CSO Adviesbureau

Postbus 2
3980 CA Bunnik
Tel. 030 – 659 43 21
Fax 030 – 657 17 92

Contactpersoon CSO

De heer drs. A.N. de Keijzer

De heer ing. H.T. Scheeringa

Projectcode: 09B142

Versiedatum: 23 augustus 2010

Status: Definitief

Autorisatie

Opgesteld door:
A.N. de Keijzer
Projectleider

Handtekening

.....

Akkoord bevonden door:
Naam tweede lezer
Functie adviseur

Handtekening

.....

Projectcode: 09B142
Versiedatum: 23 augustus 2010

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	1
2	Situatie en wetgeving.....	2
2.1	Plangebiedsbeschrijving.....	2
2.2	Planontwikkeling en geplande ingrepen.....	2
2.3	Flora- en Faunawet.....	3
2.4	Natuurbeschermingswet 1998.....	3
3	Opzet van het onderzoek.....	4
3.1	Scope/ afbakening opzet.....	4
3.2	Onderzoeksmethoden, uitgevoerde werkzaamheden.....	4
3.2.1	Literatuuronderzoek.....	4
3.2.2	Veldonderzoek.....	4
4	Resultaten.....	7
4.1	Inleiding.....	7
4.2	Flora.....	7
4.3	Fauna.....	7
4.3.1	Grondgebonden zoogdieren en vleermuizen.....	7
4.3.2	Amfibieën en reptielen.....	8
4.3.3	Vissen.....	9
4.3.4	Libellen, dagvlinders en overige ongewervelden.....	10
4.3.5	Vogels.....	10
4.3.6	Samenvatting plangebied.....	10
4.4	Conflictanalyse.....	12
4.5	Samenvatting conflictanalyse.....	14
5	Conclusie.....	15
5.1	Flora.....	15
5.2	Fauna.....	15
5.2.1	Vleermuizen.....	15
5.2.2	Standvogels.....	15
5.2.3	Overige.....	16

Bijlagen

Bijlage 1: Literatuur

Bijlage 2: Wetgeving

Bijlage 3: Zorgplicht

Bijlage 4: Resultaten literatuuronderzoek

Bijlage 5: Foto's van het plangebied

Bijlage 6: Kaart regionale ligging van het plangebied

Bijlage 7: Kaart resultaten plangebied

Bijlage 8: Planschets

Bijlage 9: Kaart ligging van het plangebied ten opzichte van Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Natura

2000

Bijlage 10: Stroomschema beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet

1 Inleiding

In opdracht van Sagrex heeft CSO Adviesbureau in verband met de voorgenomen planontwikkeling een nader onderzoek Flora- en faunawet uitgevoerd op het plangebied Ontzanding Deest-Zuid ten zuidoosten van Deest (gemeente Druten).

Aanleiding is de opvolging van het advies uit de quick-scan Flora- en faunawet voor het plangebied (Bureau BRO Boxtel, 31 januari 2008). In deze quick-scan van bureau BRO, in het kader van het structuurplan “Deest-Zuid”, is het advies om een nader onderzoek uit te voeren naar het gebruik van het plangebied door vleermuizen, standvogels, vissen (bittervoorn en kleine modderkruiper) en amfibieën (kamsalamander, knoflookpad en poelkikker).

Daarnaast is uit een in 2008 uitgevoerde quick-scan en nader onderzoek (CSO rapport 08B154) van een vergelijkbaar plangebied direct ten noord-westen van het huidige plangebied (in het toekomstige woongebied van Deest-Zuid) gebleken dat vleermuizen voorkomen in het gebied (foerageergebieden en vliegroutes). Dit betekent dat de Flora- en faunawet in het geding is.

Het nader onderzoek bestaat uit een reguliere quick-scan aangevuld met een nader onderzoek naar amfibieën, reptielen, vissen, vleermuizen en standvogels.

Het doel van het nader onderzoek is een inschatting te maken of de planontwikkeling strijdig is met de soortbescherming conform de Flora- en faunawet (2005). Daarnaast wordt een inschatting gemaakt of de gebiedsbescherming volgens de Natuurbeschermingswet 1998 in het geding kan zijn.

Het nader onderzoek bestaat uit een literatuuronderzoek en twee veldbezoeken uitgevoerd in 2009 en drie in 2010.

Het resultaat van voorliggend onderzoek bestaat uit de uitspraak of ontheffingsplichtige flora- en/of faunasoorten (tabel 2 en 3 soorten) aanwezig zijn in het plangebied. Op basis van de verzamelde gegevens wordt een uitspraak gedaan of de ontheffingsplichtige soorten schade zullen ondervinden van de planontwikkeling. Indien dit het geval is ontstaan er conflicten met de Flora- en faunawet. Op basis van een volledig nader onderzoek kan vervolgens een ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet worden aangevraagd bij het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Indien geen ontheffingsplichtige soorten aangetroffen zijn in het plangebied of als deze ontheffingsplichtige soorten geen schade zullen ondervinden van de geplande ontwikkeling/ingrepen, blijven de algemene beschermende bepalingen van kracht in de zin van de algemene zorgplicht (zie bijlage 3).

CSO Adviesbureau is door Intron gecertificeerd volgens ISO 9001, ISO 14001 en VCA**, daarnaast is CSO lid van het Netwerk Groene Bureau's.

2 Situatie en wetgeving

2.1 Plangebiedsbeschrijving

De plaats Deest ligt tussen Druten (tevens gemeente) en Beuningen direct ten zuiden van de rivier de Waal. Het plangebied Deest-Zuid (oppervlakte circa 35 hectare) ligt ten zuidoosten van de kern Deest en betreft een agrarisch landschap met ondermeer boomgaarden (appels en peren), grasland en maïsakker. Ten zuiden van het plangebied bevindt zich een zandwinnings-bedrijf met bijbehorende zandwinplas De Uivermeertjes. De begrenzing aan de zuidzijde wordt gevormd door de Van Heemstraweg. Er zijn diverse watergangen in het plangebied aanwezig, in de vorm van sloten. Aan de noordzijde van het plangebied ligt de waterplas Ganzenkuil en een kleinere waterplas (kleiput). De opstallen in het plangebied bestaan uit een woning en tuinhuisje langs de kleine waterplas (kleiput) en een stenen schuur in de boomgaard. Daarnaast zijn diverse opstallen aan de Vriezeweg aanwezig die echter buiten het plangebied vallen. Lijnvormige landschapselementen in de vorm van hagen en boomsingels zijn in het plangebied aanwezig langs de wegen (met name de Vriezeweg) alsmede rondom de boomgaarden (doorgaans zwarte elzenhagen) en rondom de kleine waterplas (met name wilgen) in het noorden van het plangebied.

De bodem bestaat hoofdzakelijk uit (rivier)klei en/of zware zavel tot circa 4 m-mv, met daaronder een zandpakket. De bebouwing in de omgeving van het plangebied is doorgaans gelegen op zogenaamde rivierduinen (bestaande uit zand).

Voor de regionale ligging van het plangebied wordt verwezen naar bijlage 6. Een situatietekening met de samenvatting van de resultaten van de veldbezoeken is gegeven in bijlage 7. Enkele foto's van het plangebied en directe omgeving zijn opgenomen in bijlage 5.

2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen

De voorgenomen planontwikkeling (bron: opdrachtgever) bestaat uit het realiseren van een gefaseerde ontgroning van het plangebied, om zand en grind te winnen in den natte. Momenteel is nog niet bekend waar begonnen gaat worden met de werkzaamheden. Mogelijk wordt de kleiput gebruikt als startpunt voor de ontgraving. Het plangebied is met name bestemd voor ontzanding waarbij uiteindelijk en geleidelijk een waterplas zal ontstaan (oppervlakte circa 33 hectare). De nabestemming is natuur. De huidige Vriezeweg zal komen te vervallen, terwijl aan de oostzijde van het plangebied een nieuwe verbindingsweg (ter plaatse van de huidige oostelijke begrenzing) zal worden aangelegd. Voor een overzicht van de planontwikkeling zie bijlage 8. De voorgenomen planontwikkeling is zodanig dat vrijwel alle in het plangebied te verwachten planten en dieren zullen worden verstoord, bedreigd en/of uit hun leefgebied worden verjaagd. Een aantal van de te verwijderen bomen is kapvergunningplichtig (Boswet).

2.3 Flora- en Faunawet

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van planten- en diersoorten. De wet bepaalt dat geen schade aan beschermde planten en dieren mag worden toegebracht, tenzij uitdrukkelijk toestemming is verleend (het “nee, tenzij” beginsel). Daarnaast erkent de wet dat alle dieren van onvervangbare waarde zijn en daarom geldt de zorgplicht (zie bijlage 3).

De zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en hun leefomgeving. Samengevat wordt gesteld dat alle vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen en een aantal, meest zeldzame planten, vlinders, libellen, vissen en ongewervelden beschermd zijn. In de praktijk en bij de planontwikkeling zijn bepaalde handelingen ten aanzien van dieren en planten slechts onder strikte voorwaarden mogelijk. De Flora- en faunawet heeft de nodige consequenties bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor een nadere toelichting op de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 2.

2.4 Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied zelf heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet (1998) (Natura 2000, Vogel- of Habitatrichtlijn). Wel is een dergelijk beschermd gebied in de directe omgeving aanwezig (minimale afstand circa 550 meter) namelijk de noordelijk gelegen Uiterwaarden van de Waal (Natura 2000 gebied nummer 68). Gezien de tussenliggende waterpartij en infrastructuur is een effect op de natuurwaarden van het Natura 2000 gebied niet waarschijnlijk. Een significant negatief effect kan uitgesloten worden.

Buiten het onderhavige plangebied ligt de nog aan te leggen oostelijke ontsluitingsweg richting de Waalbanddijk. De aanleg en het gebruik van deze weg heeft mogelijk wél een effect op het Natura 2000 gebied.

Gezien de ligging buiten het onderhavige plangebied (de ontzanding) zullen deze aspecten separaat onderzocht moeten worden in het kader van de Natuurbeschermingswet, te beginnen met een voortoets.

Door BRO is in 2007 een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 uitgevoerd. Hierin wordt geconcludeerd dat als gevolg van het structuurplan Deest-Zuid er geen effecten, behoudens geluid en verstoring en wellicht verdroging (nog te onderzoeken), optreden op het Natura 2000 gebied. Door de nieuwe waterplas ontstaat (op termijn) een voor beschermde soorten interessant leefgebied. Tevens wordt door BRO gesteld dat een eventuele vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (artikel 19d) afhankelijk is van het hydrologische onderzoek en de zandwinning bij Winssen.

Overleg met de provincie Gelderland (bevoegd gezag) hierover wordt door BRO aanbevolen.

Het onderhavige onderzoek heeft zich verder gericht op aspecten van de Flora- en faunawet op het te ontzanden gebied (plangebied).

3 Opzet van het onderzoek

3.1 Scope/ afbakening opzet

Het onderzoek bestaat uit een literatuuronderzoek (quickscan) en een nader onderzoek bestaande uit een nader literatuuronderzoek en een vijftal veldinspecties verspreidt over de geëigende onderzoeksperioden van het jaar.

Het nader onderzoek betreft een soortgerichte inventarisatie naar vleermuizen, in gebruik zijnde verblijfplaatsen van standvogels (dit zijn vogels die het jaarrond in de buurt van hun nestlocatie verblijven), vissen (bittervoorn en kleine modderkruiper) en amfibieën (kamsalamander, knoflookpad en poelkikker).

Er is gericht onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van strikt beschermde soorten (tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet), zowel naar de aanwezigheid van deze soorten als naar de eventuele functie en waarde van het gebied voor de betreffende soorten. Het nader onderzoek kan gebruikt worden als bijlage bij een noodzakelijke ontheffingsaanvraag ex. artikel 75 van de Flora en faunawet.

Tevens zijn velbezoeken gebracht aan potentiële compensatiegebieden in de directe omgeving van het plangebied ter inventarisatie van de aanwezige natuurwaarden, met als oogmerk een eerste inschatting te maken van de geschiktheid als compensatie voor de door de planontwikkeling verloren gaande leefgebieden.

3.2 Onderzoeksmethoden, uitgevoerde werkzaamheden

3.2.1 Literatuuronderzoek

Hierbij is informatie geraadpleegd uit verspreidingsatlassen, van het Natuurloket en indien beschikbaar andere onderzoeksrapporten (zie bijlage 1). De resultaten van dit bureauonderzoek zijn weergegeven in tabelvorm in bijlage 4.

3.2.2 Veldonderzoek

De gebruikte veldonderzoeksmethode is het bij daglicht uitvoeren van een sporenonderzoek in combinatie met vangst en detectoronderzoek en visuele waarnemingen tijdens avond, nacht-, en ochtendbezoeken.

Er is visueel gezocht op kansrijke plaatsen naar groeiplaatsen van de beschermde flora. Niet algemeen voorkomende soorten zijn op naam gebracht en met GPS-coördinaten geregistreerd.

Er is gezocht naar sporen (prenten, wissels, uitwerpselen en verblijfplaatsen) van de aanwezigheid van **grondgebonden zoogdieren**. Indien sporen zijn aangetroffen wordt voor zover mogelijk vastgesteld om welke

soort het gaat. Sporen van bijzondere of beschermde soorten zijn met GPS-coördinaten geregistreerd.

Eveneens is gezocht naar sporen van de aanwezigheid van **reptielen en amfibieën**. Hiertoe zijn kansrijke plaatsen bezocht en objecten (boomstronken, stenen) gekeerd. Daarnaast is in de avond op gehoor gezocht naar de werfroepen van amfibieën tijdens het voortplantingsseizoen. Tevens zijn deze werfroepen kunstmatig ten gehore gebracht, zodat de dieren, indien aanwezig gestimuleerd worden om terug te roepen. Geschikte voortplantingslokaties zijn met een fijnmazig steeknet bemonsterd op aanwezigheid van amfibieën of larven daarvan. Tevens zijn 's nachts sloten onderzocht met behulp van sterke zaklantaarns. Aangetroffen exemplaren zijn op naam gebracht en met GPS-coördinaten geregistreerd.

Het **visonderzoek** is uitgevoerd door het bemonsteren van kansrijke locaties met een fijnmazig steeknet. Tevens zijn 's nachts sloten onderzocht met behulp van sterke zaklantaarns. Aangetroffen exemplaren zijn op naam gebracht en met GPS-coördinaten geregistreerd.

Het waarnemen en determineren van **vleermuizen** is 's avonds, 's nachts en in de vroege ochtend uitgevoerd middels zichtwaarnemingen in combinatie met batdetector-onderzoek. Er is daarbij actief gezocht naar vleermuisgeluiden en bij het horen daarvan nagegaan om welke soorten en welke activiteit het gaat en indien mogelijk om welke vliegrichtingen. De gebruikte apparatuur betreft de Petterson DX240 detector. Met de DX240 worden waargenomen geluiden digitaal opgenomen, zodat analyse van de vleermuisgeluiden met behulp van software (BAT-sound) mogelijk is. Tijdens de veldbezoeken is gebruik gemaakt van een GPS (Garmin) en geluidsopnameapparatuur (Edirol), zodat zowel de plaatsbepaling als de geluidswaarneming digitaal is vastgelegd. De waargenomen vleermuizen en geluiden zijn o.a. met software (Batsound) op naam gebracht en met GPS-coördinaten geregistreerd.

Ook is gezocht naar de aanwezigheid van **standvogel**territoria en/of foerageergebieden. Er is gezocht naar sporen en er zijn in het broedseizoen (vanaf februari/maart) kunstmatig territoriale roepen van de verschillende soorten ten gehore gebracht. Indien soorten aanwezig zijn zullen ze op deze roepen reageren. Visuele waarnemingen en sporen van beschermde soorten en situaties zijn met GPS-coördinaten geregistreerd.

Tevens is visueel onderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde **insectensoorten**. Op kansrijke plaatsen is visueel gezocht naar aanwezige exemplaren en sporen daarvan (huid uitgeslopen libellen, larven dagvlinders e.d.). Indien beschermde soorten zijn aangetroffen is ook gekeken naar de aanwezigheid van waardplanten voor de betreffen dagvlinders. Zowel de waarnemingen van exemplaren en sporen, als de aanwezigheid van waardplanten zijn met GPS-coördinaten geregistreerd.

Alle veldinventarisaties zijn door deskundig personeel uitgevoerd, zodat de gegevens gebruikt kunnen worden voor een eventuele ontheffingsaanvraag.

Het gehele plangebied is onderzocht en als daar aanleiding toe is, ook buiten het plangebied.

De veldonderzoeken zijn uitgevoerd door de heren de heren ir. L. (Lars) Sluiter, drs. A.N. (Alexander) de Keijzer, ing. H.T. (Hans) Scheeringa en mevrouw drs. A. (Anke) Soepboer. allen werkzaam bij CSO.

Er zijn 5 veldbezoeken uitgevoerd, op de volgende data:

- 30 juli 2009, middag en avond bezoek;
- 12 oktober 2009, middag en avondbezoek;
- 24 maart 2010, avondbezoek naar steenuilen;
- 28 april 2010, middag en avondbezoek;
- 5 augustus 2010, ochtendbezoek.

4 Resultaten

4.1 Inleiding

In de Flora- en faunawet wordt onderscheid gemaakt in drie beschermingsregimes: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten) en tabel 3 (strikt beschermde soorten).

Met name van belang voor dit onderzoek zijn de tabel 2 en 3 soorten, aangezien deze ontheffingsplichtig zijn.

Voor tabel 1 soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling, de algemene zorgplicht (zie bijlage 2 en 3) is echter in alle gevallen van toepassing.

4.2 Flora

Uit informatie verkregen van de Landelijke Vegetatie Databank blijkt dat de meest recente vegetatieopname binnen de onderhavige kilometerhokken in 2007 is gemaakt. Nadere gegevens ontbreken echter. Beschikbare gegevens betreffen opnamen uit 1985 en 1999. De aangetroffen soorten zijn opgenomen in bijlage 4. Er zijn daarbij geen registraties van beschermde soorten.

Tijdens de veldbezoeken zijn binnen het plangebied géén wettelijk beschermde plantensoorten conform de Flora- en faunawet aangetroffen. Gezien het terrein-, en vegetatietype (soortenarme vegetatie op voedselrijke bodem en voedselrijk oppervlaktewater), gebruik en het beheer (plaatselijk intensief maaibeheer, sloten worden geschoond) worden dergelijke soorten ook niet verwacht. Tijdens de veldbezoeken zijn algemeen voorkomende soorten aangetroffen waaronder duizendschoon, gelderse roos, es, zomereik, zwarte els, bitterzoet, akker- en speerdistel en harig wilgenroosje. De onder begroeiing in de boomgaarden bestaat uit gras dat regelmatig wordt gemaaid, evenals de schouwpaden langs de watergangen.

4.3 Fauna

4.3.1 Grondgebonden zoogdieren en vleermuizen

Literatuur

Voor de verschillende soortgroepen zijn historische verspreidingsgegevens bestudeerd. Deze verzamelde verspreidingsgegevens hebben veelal betrekking op uurhokniveau (gebied van 5 x 5 kilometer), zie bijlage 4 voor een overzicht van de verzamelde gegevens.

De verspreidingsgegevens van **grondgebonden zoogdieren** (Broekhuizen, 1992) geven aan dat in de regio van het plangebied grondgebonden zoogdieren kunnen worden aangetroffen. De mogelijk voorkomende soorten zijn algemene soorten (tabel 1 soorten, zoals mol, egel, bunzing, vos en ree), hiervoor geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

Van de mogelijk voorkomende soorten zijn de das, eekhoorn en steenmarter echter strikt beschermd conform de

Flora- en faunawet (tabel 2 en 3 soorten, zie bijlage 4).

De verspreidingsgegevens van **vleermuizen** (Limpens, 2009) geven aan dat in de regio van het plangebied vleermuizen kunnen voorkomen. Alle vleermuizen zijn strikt beschermd volgens de Flora- en faunawet (tabel 3 soorten). De in de regio voorkomende vleermuizen zijn: Watervleermuis, Meervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Gewone grootoorvleermuis, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis. Mogelijk zullen deze vleermuizen het plangebied gebruiken als verblijfsgebied, paargebied, vliegroute en foerageergebied.

Resultaten veldinspecties

Tijdens de veldinspecties zijn geen aanwijzingen aangetroffen (uitwerpselen, graafgangen, legers, wissels, en dergelijke) voor de aanwezigheid van das, eekhoorn en steenmarter. Er zijn pootsporen van ree, mol en egel aangetroffen. Er zijn op diverse plaatsen in de onderzochte gebieden, o.a. in de boomgaarden zowel exemplaren van konijn en haas als uitwerpselen van deze soorten aangetroffen.

Daarnaast is vlak ten noorden van het plangebied tussen de noordelijke Ganzenkuil en de kleinere waterplas (kleiput) een burcht van de (*Vulpes vulpes*) aangetroffen (zie bijlage 7). Volgens de eigenaar/gebruiker van het perceel, de heer R. Jansen wordt deze burcht ook daadwerkelijk door vossen gebruikt. In het plangebied zijn op enkele plaatsen uitwerpselen aangetroffen die van de vos afkomstig kunnen zijn.

Nestplaatsen van de eekhoorn zijn niet aangetroffen. Gezien de beperkte oppervlakte van de bossen in de directe omgeving wordt de eekhoorn niet verwacht op het plangebied.

Gezien het gebruik en de ligging van het plangebied wordt het voorkomen van de das niet waarschijnlijk geacht. Er zijn geen meldingen van observaties uit de omgeving bekend, er zijn ook geen sporen aangetroffen. De steenmarter zal het plangebied wellicht gebruiken als jachtgebied. In de enige aanwezige opstal binnen het plangebied zijn geen sporen van verblijf van de steenmarter aangetroffen (zie bijlage 7). Het wordt dan ook niet waarschijnlijk geacht dat de soort het gebied zal gebruiken als verblijfsgebied.

Tijdens de avondbezoeken zijn met name foeragerende exemplaren waargenomen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*) en gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*).

De aangetroffen soorten betreffen zowel boom-, als gebouwbewonende soorten. In bijlage 4 zijn de resultaten van de waarnemingen en vliegbewegingen samengevat weergegeven. Er zijn paarterritoria van de gewone dwergvleermuis vastgesteld, o.a. langs de Vriezeweg en de nabijgelegen boomgaard en ten noorden van de Uivermeertjes. Er zijn geen verblijfplaatsen (winter-, kraam, zomerverblijfplaatsen) binnen het plangebied of direct daarbuiten vastgesteld. Invliegende en vóór het invliegen zwermende exemplaren zijn niet waargenomen. Er zijn geen sporen gevonden van vleermuisverblijven, zowel in opstallen als in boomholten.

4.3.2 Amfibieën en reptielen

Literatuur

De verspreidingsgegevens van **amfibieën en reptielen** geven aan dat in de omgeving van het plangebied diverse amfibieënsoorten en reptielen aanwezig kunnen zijn (RAVON, 2007). De mogelijk voorkomende soorten zijn veelal algemene soorten (tabel 1 soorten) zoals: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en middelste groene kikker, waarvoor een vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Van de mogelijk voorkomende soorten zijn de kamsalamander, knoflookpad en poelkikker echter strikter beschermd conform de Flora- en faunawet (tabel 2 en 3 soorten, zie bijlage 4).

Resultaten veldinspecties

De resultaten van het schepnetonderzoek in de watergangen van het plangebied (zie bijlage 7 voor locatie's) leverde uitsluitend algemene soorten op (larven van, en volwassen exemplaren van de kleine watersalamander, poelslak, larven van de spinnende watertor en volwassen geelgerande waterroofkevers). De watergangen in, of langs het plangebied zijn niet direct geschikt voor kamsalamander en poelkikker vanwege voedselrijkdom, de beperkte omvang en het intensieve beheer van de watergangen (regelmatig schonen, stikstofrijk water) en de aanwezigheid van vis die op de larven predeert. Ook tijdens het schijnen met een sterke zaklamp in de watergangen zijn geen amfibieën waargenomen. Er zijn diverse groene kikkers en padden in het plangebied aangetroffen, maar dit betroffen exemplaren van de bastaardkikker en gewone pad (tabel 1 soorten). Ook onderzoek met behulp van geluid heeft géén strikt beschermde soorten opgeleverd.

Uit het nader onderzoek (rapport 08B154) ten noorden van het plangebied blijkt dat het voorkomen van de knoflookpad in het plangebied en de watergangen vrijwel uitgesloten is. In de omgeving is de aanwezigheid van een populatie bekend (Beschermingsplan knoflookpad 2001- 2005 ministerie LNV, 2001). Het betreft een populatie bij Ewijk aan de oostzijde van het talud van de A50 op circa 6 kilometer afstand van het plangebied (Crombaghs & Hoogerwerf, 1996). Deze populatie is sterk gebonden aan het landbiotoop dat gevormd wordt door het talud van de A50, in combinatie met enkele poelen langs de Waal. Het talud bestaat uit rul en los zand en zonder dit habitat kan de pad zich blijkbaar niet in een gebied handhaven. De bodem van het plangebied en watergangen bestaat vrijwel uitsluitend uit rivierklei, wat het ingraven van een pad vrijwel onmogelijk maakt. Het voorkomen van de Knoflookpad op het plangebied is daarmee dan ook niet waarschijnlijk. Het voorkomen van strikter beschermde amfibiesoorten binnen het plangebied wordt derhalve niet verwacht.

4.3.3 Vissen

Literatuur

De verspreidingsgegevens van **vissen** geven aan dat in de regio van het plangebied diverse vissoorten kunnen voorkomen (RAVON, 2007). De mogelijk voorkomende soorten zijn veelal algemene soorten (tabel 1 soorten), hiervoor geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Van de mogelijk voorkomende soorten zijn de bittervoorn en kleine modderkruiper echter strikt beschermd conform de Flora- en faunawet (tabel 2 en 3 soorten, zie bijlage 4).

Resultaten veldinspecties

De resultaten van het schepnetonderzoek in de watergangen leverde algemene soorten op zoals: driedoornige stekelbaars en blankvoorn. Voor een overzicht van de bemonsteringsplaatsen van de watergangen zie bijlage 7. De watergangen in het plangebied zijn niet geschikt voor de bittervoorn en kleine modderkruiper vanwege het intensieve beheer en onderhoud van de watergangen. Daarnaast zijn geen zwanenmossels of sporen daarvan aangetroffen, waarvan bekend is dat deze een voorwaarde zijn voor de voortplanting van de bittervoorn.

Het voorkomen van strikter beschermde vissoorten binnen het plangebied wordt derhalve niet waarschijnlijk geacht.

4.3.4 Libellen, dagvlinders en overige ongewervelden

Literatuur

De verspreidingsgegevens van **libellen**, **dagvlinders** en **overige ongewervelden** geven aan dat geen beschermde soorten in de regio van het plangebied voorkomen (Klaas-Douwe, 2002, Bos, 2006; <http://www.naturalis.nl>).

Resultaten veldinspecties

Tijdens de veldbezoeken zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Tijdens de veldbezoeken zijn steenrode heidelibellen waargenomen en diverse algemeen voorkomende dagvlinders (klein koolwitje, dagpauwoog, atalanta en bont zandoogje).

4.3.5 Vogels

Literatuur

Er is contact gezocht met de Landelijke werkgroep voor steenuilen (STONE). De betreffende contactpersoon was echter niet bereikbaar (vakantie). In het voorjaar van 2010 zal dit contact alsnog gelegd worden en de informatie over locale broedgevallen opgenomen worden in de onderzoeksresultaten.

Resultaten veldinspecties

Tijdens de veldbezoeken zijn diverse **vogelsoorten** in het plangebied waargenomen (onder andere houtduif, buizerd, steenuil, torenvalk, grote bonte specht, groene specht, tjif-tjaf, braamsluiper, gier- en boerenwaluw, vink, fazant, witte kwikstaart, merel, kraai, patrijs, torenvalk, ekster). Tijdens het veldbezoek is langs de westzijde van de Vriezeweg op de rand van de stoppelakker en de watergang een aantal (circa 10 á 15 stuks) partrijen aangetroffen. Tevens zijn drie nestkasten voor de torenvalk aangetroffen. Eén binnen de grenzen van het plangebied (niet in gebruik, bron: eigenaar/gebruiker van het perceel, de heer R. Jansen), twee net ten oosten van het plangebied, deze zijn regelmatig in gebruik (bron: eigenaar/gebruiker van het perceel, de heer R. Jansen).

Buiten het plangebied, ten noorden van de Uivermeertjes is een Ooievaarsnest aangetroffen. Andere aangetroffen nesten betreffen: houtduif, zwarte kraai en buizerd (in het bosperceel ten oosten van het plangebied).

In de opslagschuur aan de oostzijde van het plangebied is een Steenuilpaartje met nest waargenomen (zie bijlage 7). Volgens de eigenaar/gebruiker van het perceel de heer R. Jansen is de schuur reeds vele jaren in gebruik als nestplaats door steenuilen. Naast dit paartje zijn in de omgeving van het plangebied meerdere nestplaatsen en territoria van steenuilen aangetroffen en in kaart gebracht. Van twee paartjes valt het leefgebied gedeeltelijk samen met het plangebied (schuur in boomgaard en locatie ten westen van Vriezeweg).

Tevens werd aangegeven dat de kleine waterplas (kleiput binnen plangebied) het jaarrond wordt gebruikt door de ijsvogel, deze soort is tijdens de veldbezoeken aldaar niet gezien, maar wel gehoord.

4.3.6 samenvatting plangebied

Op basis van het veldonderzoek is het voorkomen van de volgende bijzondere of strikter beschermde soorten (tabel 2 of 3) of situaties (verblijfplaatsen, nesten en hollen) binnen het plangebied aangetroffen of niet uit te

sluiten:

- vleermuizen (tabel 3): gewone dwergvleermuizen, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis en gewone grootoorvleermuis;
- bewoonde vossenburcht (tabel 1);
- Steenuil (broedend), 2 paartjes (tabel 3);
- IJsvogel (bijzonder);
- Grote bonte specht, groene specht, torenvalk en patrijs (bijzonder).

Tabel 1 Samenvatting aangetroffen natuurwaarden

soorten	functie plangebied	functie compensatiegebied	conflict met F&F-wet?	functies te mitigeren?	functies te compenseren?
Vleermuizen	foerageren vliegrouen paarterritoria	foerageren	ja	ja	ja
Steenuil	broedlocatie	broedlocatie	ja	ja	ja
Torenvalk	foerageer-gebied	foerageer-gebied	nee**	ja	ja
IJsvogel	broedlocatie*	geen	nee**	ja	ja
Grote bonte specht	broedlocatie*	geen	nee**	ja	ja
Groene specht	broedlocatie*	geen	nee**	ja	ja
Patrijs	broedlocatie	geen	nee**	ja	ja
Vossenburcht	foerageer-gebied	foerageer-gebied	ja, zorgplicht	ja	ja

* niet uit te sluiten

** binnen het broedseizoen wél conflict

Voor vogels is de beschermingsstatus van een in gebruik zijnde broedlocatie overeenkomstig Flora- en faunawet tabel 3

4.4 Conflictanalyse

Onderstaand is in tabellen een beknopte conflictanalyse van de effecten van de planontwikkeling op de aangetroffen beschermde soorten uitgevoerd. Deze analyse geeft aan of er mogelijk conflicten tussen de effecten van de planontwikkeling en de Flora- en faunawet zijn en/of er vervolgens aanleiding is om een ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet aan te vragen. Bij de analyse is géén rekening gehouden met de eventueel uit te voeren compenserende en/of mitigerende maatregelen.

Tabel 2 Conflict analyse gebouwbewonende vleermuizen: gewone dwergvleermuis en laatvlieger

Natuurwaarden landschap voor vleermuizen (is het netwerk van functionele deelleefgebieden en functies van landschap)		Conflict bij/door aanleg	Conflict door ruimtebeslag van ontwikkeling	Conflict bij / door gebruik van locatie	Conflict bij / door beheer van locatie
	functies				
verblijfplaats	winter	nee	nee	nee	nee
	zomer	nee	nee	nee	nee
	kraamkamer	nee	nee	nee	nee
	paarverblijf	ja	ja	nee	nee
foerageergebied	foerageergebied / territorium	ja	ja	nee	nee
	opportunistisch gebruikt foerageergebied	ja	ja	nee	nee
	het voedselproducerend gebied	mogelijk*	mogelijk*	nee	nee
vliegroute	verblijf – jachtgebied (dagelijks)	ja	ja	nee	nee
	jachtgebied- jachtgebied (dagelijks)	ja	ja	nee	nee
	verblijf – verblijf (periodiek / seizoensgebonden)	ja	ja	nee	nee
	verblijf – winterverblijf (seizoensgebonden)	ja	ja	nee	nee
	populatie – populatie (seizoensgebonden)	ja	ja	nee	nee
verbinding	gebied – gebied (seizoensgebonden)	ja	ja	nee	nee

* Met name voor gewone dwergvleermuis gezien beperkte oppervlak foerageergebied

Tabel 3 Conflict analyse boombewonende vleermuizen: ruige dwergvleermuis , watervleermuis en gewone grootoorvleermuis

Natuurwaarden landschap voor vleermuizen (is het netwerk van functionele deelleefgebieden en functies van landschap)		Conflict bij/door aanleg	Conflict door ruimtebeslag van ontwikkeling	Conflict bij / door gebruik van locatie	Conflict bij / door beheer van locatie
	functies				
verblijfplaats	winter	ja*	ja*	nee	nee
	zomer	ja*	ja*	nee	nee
	kraamkamer	ja*	ja*	nee	nee
	paarverblijf	mogelijk*	mogelijk*	nee	nee
foerageergebied	foerageertgebied / territorium	ja**	ja**	nee	nee
	opportunistisch gebruikt foerageertgebied	ja**	ja**	nee	nee
	het voedselproducerend gebied	ja**	ja**	nee	nee
vliegroute	verblijf – jachtgebied (dagelijks)	ja	ja	nee	nee
	jachtgebied- jachtgebied (dagelijks)	ja	ja	nee	nee
	verblijf – verblijf (periodiek / seizoensgebonden)	ja	ja	nee	nee
	verblijf – winterverblijf (seizoensgebonden)	ja	ja	nee	nee
	populatie – populatie (seizoensgebonden)	ja	ja	nee	nee
verbinding	gebied – gebied (seizoensgebonden)	ja	ja	nee	nee

* Aanwezigheid niet aangetroffen, maar niet uit te sluiten

** Behalve voor de watervleermuis, de waterplas zal het foerageergebied uitbreiden

Tabel 4 Conflict analyse standvogels: steenuil

Natuurwaarden landschap voor steenuilen		Conflict bij/door aanleg	Conflict door ruimtebeslag van ontwikkeling	Conflict bij / door gebruik van locatie	Conflict bij / door beheer van locatie
	functies				
verblijfplaats	hele jaar door	ja	ja	nee	nee
foerageergebied	het voedselproducerend gebied	ja	ja	nee	nee

Tabel 5 Conflict analyse grondgebonden zoogdieren: vossenburcht (in het kader van de zorgplicht)

Natuurwaarden landschap voor vossen		Conflict bij/door aanleg	Conflict door ruimtebeslag van ontwikkeling	Conflict bij / door gebruik van locatie	Conflict bij / door beheer van locatie
	functies				
verblijfplaats	hele jaar door	nee	nee	nee	nee
foerageergebied	het voedselproducerend gebied	nee	nee	nee	nee
migratieroute	burcht-foerageergebied	ja	ja	nee	nee

4.5 Samenvatting conflictanalyse

Er worden conflicten met de Flora- en faunawet verwacht voor de volgende soorten en artikelen:

Soort	Artikel 9; doden, verwonden	Artikel 10; opzettelijk verontrusten	Artikel 11; verstoren van nesten, vaste verblijfplaatsen
vleermuizen			X
steenuilen			X
vossenburcht			

Voortplantings-, rust – of verblijfplaatsen van dieren zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet en beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen, of verstoren is verboden. Het foerageergebied van vleermuizen wordt gezien als onderdeel van de vaste verblijfplaatsen, evenals het territorium van de steenuil. Geadviseerd wordt ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet aan te vragen voor bovenstaande soorten en verbodsbepalingen.

Het voorkomen van schade aan de vossenburcht valt onder de algemene zorgplicht. Het verloren gaande foerageergebied wordt in de directe omgeving afdoende gecompenseerd zodat een negatief effect achterwege kan blijven. De migratieroute tussen burcht en foerageergebied zal in stand gehouden kunnen worden door een passage onder de nieuwe rondweg aan te leggen.

5 Conclusie

5.1 Flora

Binnen het plangebied zijn geen ontheffingsplichtige plantensoorten geregistreerd of aangetroffen. Het ligt ook niet in de lijn der verwachting dat deze zullen worden aangetroffen. Een ontheffing in het kader van het vernielen van groeilocaties van strikt beschermde plantensoorten is niet aan de orde.

5.2 Fauna

5.2.1 Vleermuizen

Het plangebied wordt daadwerkelijk gebruikt door vleermuizen als vliegroute en foerageergebied. De aanwezige bomen en opstal op het plangebied zijn in potentie geschikt als verblijfplaats (zomer-, winter-, kraam- en paarplaats) vanwege de aanwezigheid van holten, kieren, gaatjes en dergelijke. De aanwezigheid van verblijfplaatsen in deze bomen is niet aangetoond, maar ook niet uit te sluiten. Het verdwijnen van bomen, grasland en lijnvormige landschapselementen zal naar verwachting een negatief effect hebben op de aanwezigheid van deze soorten.

Voor de uitvoering van de plannen is een ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk voor vleermuizen.

5.2.2 Standvogels

De volgende beschermde soorten en situaties zijn binnen het plangebied of de directe omgeving aangetroffen: Broedlocaties binnen het plangebied zijn aangetroffen van de steenuil. Broedlocaties binnen het plangebied zijn mogelijk aanwezig van ijsvogel, groene specht en bonte specht. Vlak buiten het plangebied zijn broedlocaties van torenvalk (broedkasten). De nestlocaties van steenuilen, betreft een categorie 1 vaste nestplaats en verstoring of vernietiging is ontheffingsplichtig ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet. Buiten het plangebied zijn geschikte compensatiegebieden aanwezig welke niet reeds bezet zijn door andere steenuilkoppeltjes. Compensatie van verloren gaand leefgebied is dus mogelijk.

De nestlocaties van ijsvogel, groene specht, bonte specht en torenvalk zijn categorie 5 vaste nestplaatsen zonder directe jaarronde bescherming. Geadviseerd wordt deze verloren gaande nestplaatsen te compenseren door het plaatsen van nestkasten.

De nestkasten van de torenvalk kunnen buiten het broedseizoen verplaatst worden (zonder ontheffing).

Ongetwijfeld zullen binnen de terreingrenzen van het plangebied vogels broeden (in opstallen, bomen, struiken en in het veld). Eventueel in gebruik zijnde broedlocaties van vogels zijn gedurende het broedseizoen beschermd

(ontheffing is niet mogelijk). Geadviseerd wordt versturende werkzaamheden buiten het vogelbroedseizoen uit te laten voeren.

5.2.3 Overige

In het kader van de algemene zorgplicht zal de vossenburcht ontzien moeten worden. Geadviseerd wordt een groenstrook aan de zuidzijde van grote plas (tussen kleiput en grote plas Ganzenkuil) te handhaven, zodat de locatie van het hol niet wordt aangetast. Daarnaast wordt geadviseerd een voor vossen geschikte faunapassage aan te brengen onder de nieuw aan te leggen oostelijke ontsluitingsweg.

Om te voldoen aan de overige verplichtingen van de Flora- en faunawet wordt geadviseerd alle werkzaamheden uit te voeren conform een goedgekeurd Gedragscode. Er is een goedgekeurde gedragscode van toepassing (Zorgvuldig Winnen, FODI).

Bijlage 1: Literatuur

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, De Dagvlinders van Nederland, 2006, Odonata, KNNV, Utrecht.

Broekhuizen, S., Hoekstra, N., Laar, V. van, Smeenk, C., Thijssen, J.B.M., 1992, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Klaas-Douwe B., V.J. Kalkman, R. Ketelaar, e.a., 2002, De Nederlandse Libellen, Odonata, KNNV, Utrecht.

Kranenbarg, J., R.P.J.H. Struijk, E. Broekelkamp, W. Kuijsten, F. Spikmans & P. Frigge, 2008. Verspreidingsonderzoek vissen 2007. Stichting RAVON, Nijmegen. Rapport 2008-05.

Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. (red.), 1997 en 2009, Atlas van de Nederlandse vleermuizen, KNNV, Utrecht.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004, 501, Algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen, Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, 2004.

RAVON, 2007, Ravon no. 27, p. 46-64, Waarnemingenoverzicht 2006, RAVON, Nijmegen.

Richtlijn compensatie natuur en bos, Provinciaal blad nr. 1998/64, Provincie Gelderland.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002, Atlas van de Nederlandse broedvogels, 1998 – 2000. Nederlandse Fauna 5, Nationaal Natuurhistorisch Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.

Spikmans, F., A van Diepenbeek & R. Zollinger 2006. Inhaalslag verspreidingsonderzoek amfibieën en reptielen 2004-2005, Stichting RAVON, Nijmegen, 67 p.

Spitzen- van der Sluijs, A.M., G.W. Willink, R. Creemers, F.G.W.A. Ottburg, R.J. de Boer, P.M.I. Pfaff, W.W. de Wild, D.J. Stronks, R.J.H. Schröder, M.T. de Vos, D.M. Soes, P. Frigge & R.J.H. Struijk, 2007. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland. 1985-2005. Stichting RAVON, Nijmegen.

Internetbronnen:

<http://www.natuurloket.nl>

<http://www.minlnv.nl/>

<http://www.natuurkalender.nl/>

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>

<http://www.naturalis.nl/>

<http://www.waarnemingen.nl/>

provinciale website

<http://www.soortenregister.nl/>

<http://telmee.nl/>

Bijlage 2: Wetgeving

Flora- en faunawet

Ecologische waarden spelen in toenemende mate een rol bij de ruimtelijke planvorming en ingrepen. Zo is per 1 april 2002 de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze wet sluit aan op Europese natuurregeling en is gericht op soortbescherming.

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van een aantal planten- en diersoorten en gaat uit van het “nee, tenzij”- beginsel. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. Samengevat kan worden gesteld dat alle vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen beschermd zijn. Wel zijn uitzonderingen voor zeer algemene soorten als huismuis, bruine rat en zwarte rat. Bovendien zijn een beperkt aantal, meest zeldzame planten, vlinders, libellen, vissen en ongewervelden beschermd. In de praktijk betekent dat bepaalde handelingen ten aanzien van dieren en planten slechts onder strikte voorwaarden mogelijk zijn. De Flora- en faunawet heeft dan ook de nodige consequenties bij ruimtelijke ingrepen/ontwikkeling.

Flora

Met betrekking tot beschermde inheemse planten, in relatie tot hun groeiplaats, is het verboden deze planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Fauna

Ten aanzien van dieren in hun natuurlijke leefomgeving kunnen de bepalingen in de Flora- en faunawet worden samengevat als:

- het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen;
- het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort opzettelijk te verontrusten;
- het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren;
- het is verboden eieren van dieren behorende tot beschermde inheemse soort te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Het planvormingsproces en de Flora- en faunawet

Genoemde bepalingen zijn niet nieuw, vergelijkbare bepalingen waren reeds opgenomen in de Natuurbeschermingswet en de Vogelwet 1936. Wanneer de initiatiefnemer plannen ontwikkelt voor de uitvoering van ruimtelijke ingrepen of voornemens daartoe, is het raadzaam vooraf te toetsen of de geplande werkzaamheden mogelijk nadelige gevolgen hebben voor de aanwezige flora en fauna in het plangebied en mogelijk directe omgeving. In beginsel is voor de toetsing de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk.

Tijdens het plannen van de werkzaamheden dienen de volgende zaken duidelijk in beeld gebracht te worden:

- welke beschermde planten- en diersoorten komen in en nabij het plangebied voor ?;
- leidt het realiseren van het plan of de uitvoering van de geplande werkzaamheden tot handelingen die in strijd zijn met de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet met betrekking tot planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving ?;
- kunnen het plan of de voorgenomen werkzaamheden zodanig worden aangepast dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd kunnen worden ?;
- is een ontheffing, om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten (ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet), vereist ?

De ontheffing

Voor planrealisatie kan het nodig zijn om ontheffing aan te vragen in verband met de (voorgenomen) overtreding van de in paragraaf 2.1 van de Flora- en faunawet genoemde verbodsbepalingen. Per 23 februari 2005 is de regelgeving rondom de ontheffingsaanvraag (artikel 75) door een nieuwe AMvB gewijzigd. Hierbij worden drie beschermingsregimes onderscheiden, te weten:

Categorie 1: Algemene soorten

Voor de soorten geldt bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld, wel geldt de algemene zorgplicht. In deze categorie vallen onder meer algemeen voorkomende zoogdiersoorten zoals Mol, Konijn, en amfibieën Bruine kikker en Gewone pad.

Categorie 2: Overige soorten

Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze categorie een vrijstelling, mits gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode moet door een sector/belangenorganisatie of initiatiefnemer zijn opgesteld en ter goedkeuring aan het Ministerie van LNV worden voorgelegd. Zonder een gedragscode dient in meeste situaties een ontheffing te worden aangevraagd. Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan het criterium: 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. In deze categorie vallen alle vogelsoorten en een kleine groep van minder algemene diersoorten zoals Eekhoorn en Steenmarter.

Categorie 3 : Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn & Soorten bijlage 1 AMvB

Voor deze soorten dient altijd een ontheffing te worden aangevraagd. Ook met een goedgekeurde gedragscode kan geen vrijstelling worden verkregen. Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan onderstaande drie criteria:

1. er is sprake van een bij de wet genoemd belang ? (dit betreft een limitatieve lijst van ander gespecificeerde belangen);
2. er is geen alternatief aanwezig voor de gewenste ingreep ?;
3. er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort ?

In deze categorie zijn zeldzame en kwetsbare soorten opgenomen. Dit betreft onder meer alle vleermuissoorten, zeldzame amfibieën en reptielen, een grote groep vlinders en libellen en enkele plantensoorten.

Bijlage 3: Zorgplicht

Algemene zorgplicht, artikel 2 Flora- en faunawet (LNV 2005):

Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor alle (en dus niet alleen beschermde) in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Die zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is:

1. dergelijk handelen achterwege te laten, waar dit in redelijkheid kan worden gevergd;
2. danwel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd, om die gevolgen te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Een onderdeel van de Flora- en faunawet is dat de initiatiefnemer invulling moet geven aan de zorgplicht ten aanzien van beschermde planten en dieren. Dit geldt zowel tijdens de uitvoering van de werkzaamheden als ten aanzien van het ontwerp. Geadviseerd wordt om in het ontwerp rekening te houden met de realisatie van nieuwe biotoop en/of biotopen bijvoorbeeld in de vorm van groenvoorzieningen en waterpartijen. De zorgplicht betekent ook dat gedurende de werkzaamheden rekening gehouden wordt met de beschermde soorten om schade aan deze soorten te voorkomen en de effecten erop zoveel mogelijk te beperken.

De in de bijlage 1 genoemde wetswijziging (AMvB 501) heeft betrekking op de ontheffings-plicht (artikel 75 van de Flora- en faunawet). Deze wijziging houdt onder meer in, dat voor een aantal algemeen in Nederland voorkomende beschermde soorten een vrijstelling op de ontheffingsaanvraag geldt, mits de zorgplicht in acht wordt genomen. Dit betekent dat, ook voor soorten die onder de vrijstelling vallen, wel verplicht blijft om bijvoorbeeld het voortplantingsseizoen te ontzien, of vóórdat werkzaamheden starten dieren te verjagen of weg te vangen (en elders uit te zetten) en om te voorkomen dat natuurschade in het kader van artikel 9 tot en met 11 zal ontstaan. Dus ook voor soorten die onder de vrijstelling vallen dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen.

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Een ontheffing hierop is niet mogelijk. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren, zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat versturende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen (dat voor de meeste soorten loopt van maart tot en met juli) uitgevoerd mogen worden.

Voor de verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen, belangrijk leef- of foerageergebieden van vogels buiten het broedseizoen kan een ontheffing noodzakelijk zijn. Het betreft hierbij dan over het algemeen: horsten, nesten of kolonieplaatsen die het hele jaar gebruikt worden. Hieronder vallen ook leef- en/of foerageergebieden van zeer plaatsgetrouwe vogelsoorten, zoals Uilen.

Bijlage 4: Resultaten literatuuronderzoek

De onderstaande gegevens zijn afkomstig uit de bronnen zoals genoemd in bijlage 1.

Tabel Gegevens Natuurloket kilometerhok X174– Y432

Aantal beschermde en bedreigde soorten per kilometerhok onderverdeeld naar beschermingsstatus. Van cursief aangegeven soortgroepen is aanvullende informatie opgenomen.						
Soortgroep	FF1 ¹	FF23 ¹	H/V ²	RL ³	Volledigheid ⁴	Actualiteit ⁵
<i>Vaatplanten</i>					niet	1975-1990
Mossen					niet	1997-2007
Korstmossen					niet	1992-2007
Paddenstoelen					slecht	1992-2007
<i>Zoogdieren</i>		1		1	slecht	1997-2007
Broedvogels					niet	1996-2007
Watervogels					redelijk	96/97-06/07
<i>Reptielen</i>					niet	1992-2007
<i>Amfibieën</i>	3				redelijk	1992-2007
<i>Vissen</i>		1			redelijk	1992-2007
<i>Dagvlinders</i>					niet	1998-2008
Nachtvvlinders					niet	1980-2008
<i>Libellen</i>					matig	1993-2007
Sprinkhanen					niet	1993-2007
<i>Overige ongewervelden</i>					niet	1993-2007
¹ FF1, FF23 = Soorten op lijst van tabel 1 resp. tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet. ² H/V = Soorten van de Habitat/Vogelrichtlijn. ³ RL = Rode lijst soorten. ⁴ Volledigheid = wanneer de volledigheid met ‘goed’ is aangeduid zijn er voldoende gegevens beschikbaar bij het Natuurloket. In andere gevallen is nader veldonderzoek nodig. ⁵ Actualiteit = geeft aan uit welke periode de gegevens afkomstig zijn.						

Tabel Gegevens Natuurloket kilometerhok X174– Y433

Aantal beschermde en bedreigde soorten per kilometerhok onderverdeeld naar beschermingsstatus. Van cursief aangegeven soortgroepen is aanvullende informatie opgenomen.

Soortgroep	FF1 ¹	FF23 ¹	H/V ²	RL ³	Volledigheid ⁴	Actualiteit ⁵
<i>Vaatplanten</i>	1				matig	1975-1990
Mossen					niet	1997-2007
Korstmossen					niet	1992-2007
Paddenstoelen					niet	1992-2007
<i>Zoogdieren</i>	2	4		3	slecht	1997-2007
Broedvogels			2	1	goed	1996-2007
Watervogels					goed	96/97-06/07
<i>Reptielen</i>					niet	1992-2007
<i>Amfibieën</i>	3	2	2	1	goed	1992-2007
<i>Vissen</i>					niet	1992-2007
<i>Dagvlinders</i>					slecht	1998-2008
Nachtvlinders					niet	1980-2008
<i>Libellen</i>		1	1	1	matig	1993-2007
Sprinkhanen					niet	1993-2007
<i>Overige ongewervelden</i>					niet	1993-2007

¹ FF1, FF23 = Soorten op lijst van tabel 1 resp. tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet.

² H/V = Soorten van de Habitat/Vogelrichtlijn.

³ RL = Rode lijst soorten.

⁴ Volledigheid = wanneer de volledigheid met 'goed' is aangeduid zijn er voldoende gegevens beschikbaar bij het Natuurloket. In andere gevallen is nader veldonderzoek nodig.

⁵ Actualiteit = geeft aan uit welke periode de gegevens afkomstig zijn.

Tabel Gegevens Natuurloket kilometerhok X175– Y432

Aantal beschermde en bedreigde soorten per kilometerhok onderverdeeld naar beschermingsstatus. Van cursief aangegeven soortgroepen is aanvullende informatie opgenomen.

Soortgroep	FF1 ¹	FF23 ¹	H/V ²	RL ³	Volledigheid ⁴	Actualiteit ⁵
<i>Vaatplanten</i>					niet	1975-1990
Mossen					niet	1997-2007
Korstmossen					niet	1992-2007
Paddenstoelen					slecht	1992-2007
<i>Zoogdieren</i>	3	1		1	slecht	1997-2007
Broedvogels					niet	1996-2007
Watervogels					redelijk	96/97-06/07
<i>Reptielen</i>					niet	1992-2007
<i>Amfibieën</i>	2				matig	1992-2007
<i>Vissen</i>					niet	1992-2007
<i>Dagvlinders</i>					niet	1998-2008
Nachtvlinders					niet	1980-2008
<i>Libellen</i>					niet	1993-2007
Sprinkhanen					niet	1993-2007
<i>Overige ongewervelden</i>					slecht	1993-2007

¹ FF1, FF23 = Soorten op lijst van tabel 1 resp. tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet.

² H/V = Soorten van de Habitat/Vogelrichtlijn.

³ RL = Rode lijst soorten.

⁴ Volledigheid = wanneer de volledigheid met ‘goed’ is aangeduid zijn er voldoende gegevens beschikbaar bij het Natuurloket. In andere gevallen is nader veldonderzoek nodig.

⁵ Actualiteit = geeft aan uit welke periode de gegevens afkomstig zijn.

Tabel Gegevens Natuurloket kilometerhok X175– Y433

Aantal beschermde en bedreigde soorten per kilometerhok onderverdeeld naar beschermingsstatus. Van cursief aangegeven soortgroepen is aanvullende informatie opgenomen.

Soortgroep	FF1 ¹	FF23 ¹	H/V ²	RL ³	Volledigheid ⁴	Actualiteit ⁵
<i>Vaatplanten</i>	1	1		3	goed	1991-2007
Mossen					niet	1997-2007
Korstmossen					niet	1992-2007
Paddenstoelen					slecht	1992-2007
<i>Zoogdieren</i>	9				matig	1997-2007
Broedvogels			1	1	slecht	1996-2007
Watervogels					goed	96/97-06/07
<i>Reptielen</i>					niet	1992-2007
<i>Amfibieën</i>	4	2	2	2	goed	1992-2007
<i>Vissen</i>				2	redelijk	1992-2007
<i>Dagvlinders</i>					slecht	1998-2008
Nachtvlinders					niet	1980-2008
<i>Libellen</i>	1		1	1	matig	1993-2007
Sprinkhanen				0	redelijk	1993-2007
<i>Overige ongewervelden</i>					niet	1993-2007

¹ FF1, FF23 = Soorten op lijst van tabel 1 resp. tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet.

² H/V = Soorten van de Habitat/Vogelrichtlijn.

³ RL = Rode lijst soorten.

⁴ Volledigheid = wanneer de volledigheid met ‘goed’ is aangeduid zijn er voldoende gegevens beschikbaar bij het Natuurloket. In andere gevallen is nader veldonderzoek nodig.

⁵ Actualiteit = geeft aan uit welke periode de gegevens afkomstig zijn.

Tabel Vaatplanten

Gegevens Landelijke Vegetatiebank		
Wetenschappelijke naam (Nederlandse naam)	MA ¹	F&F ²
Opname: 112358 (schaal: Tansley) 1985		
<i>Alisma gramineum</i> (Smalle waterweegbree)		
<i>Elodea nuttallii</i> (Smalle waterpest)		
<i>Equisetum palustre</i> (Lidrus)		
<i>Myriophyllum spicatum</i> (Aarvederkruid)		
<i>Persicaria amphibia</i> (Veenwortel)		
<i>Potamogeton pusillus</i> (Tenger fonteinkruid)		
<i>Ranunculus circinatus</i> (Stijve waterranonkel)		
<i>Typha latifolia</i> (Grote lisdodde)		
<i>Zygmales species</i> (Draadwier)		
Opname: 112357 (schaal: Tansley) 1985		
<i>Alisma plantago-aquatica</i> (Grote waterweegbree)		
<i>Callitriche species</i> (Sterrenkroos (G))		
<i>Carex acuta</i> (Scherpe zegge)		
<i>Ceratophyllum demersum</i> (Grof hoornblad)		
<i>Elodea nuttallii</i> (Smalle waterpest)		
<i>Glyceria maxima</i> (Liesgras)		
<i>Groenlandia densa</i> (Paarbladig fonteinkruid)		
<i>Lemna minor</i> (Klein kroos)		
<i>Persicaria amphibia</i> (Veenwortel)		
<i>Phalaris arundinacea</i> (Rietgras)		
<i>Potamogeton crispus</i> (Gekroesd fonteinkruid)		
<i>Ranunculus circinatus</i> (Stijve waterranonkel)		
<i>Spirodela polyrhiza</i> (Veelwortelig kroos)		
Opname: 86442 (schaal: Braun/Blanquet (B,D&S)) 1999		
<i>Bryum argenteum</i> (Zilvermos)		
<i>Capsella bursa-pastoris</i> (Gewoon herderstasje)		
<i>Poa annua</i> (Straatgras)		
<i>Sagina procumbens</i> (Liggende vetmuur)		
Opname: 119473 (schaal: Braun/Blanquet (B,D&S)) 1985		
<i>Aegopodium podagraria</i> (Zevenblad)		
<i>Alopecurus pratensis</i> (Grote vossenstaart)		
<i>Anthriscus sylvestris</i> (Fluitenkruid)		
<i>Arrhenatherum elatius</i> (Glanshaver)		
<i>Cirsium arvense</i> (Akkerdistel)		
<i>Cirsium vulgare</i> (Speedistel)		

Elytrigia repens (Kweek)		
Festuca rubra ag. (incl. F. arenaria) (Rood zwenkgras s.l.)		
Galium aparine (Kleefkruid)		
Glechoma hederacea (Hondsdrif)		
Heracleum sphondylium (Gewone berenklauw)		
Lamium album (Witte dovenetel)		
Poa pratensis + P. angustifolia (Veldbeemdgras en Smal beemdgras)		
Potentilla reptans (Vijfvingerkruid)		
Rubus caesius (Dauwbraam)		
Urtica dioica (Grote brandnetel)		
¹ = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied ² = Soort beschermd Flora- en faunawet, nummer geeft tabel FF-wet aan. Tabel 3 soorten vallen onder Bijlage IV van de Habitat Richtlijn of onder Bijlage 1 van Algemene Maatregelen van Bestuur.		

Tabel Zoogdieren

Gegevens zoogdieren op uurhokniveau (5x5 km). Soorten in de tabel zijn geselecteerd op mogelijk voorkomen in het habitat op het plangebied. Deze data is indicatief. Gegevens zijn onvolledig.			
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	MA ¹	FF ²
Aardmuis	Micortis agrestis		1
Bever	Castor fiber		3 bijl IV HR
Boommarter	Martes martes		3 bijl 1 AMvB
Bosmuis	Apodemus sylvaticus		1
Bosspitsmuizen	Sorex araneus/coronatus		1
Bunzing	Mustella putorius	x	1
Damhert	Dama dama		2
Das	Meles meles	x	3 bijl 1 AMvB
Dwergmuis	Micromys minutus		1
Dwergspitsmuis	Sorex minutus		1
Edelhert	Cervus elaphus		2
Eekhoorn	Sciurus vulgaris	x	2
Egel	Erinaceus europaeus	x	1
Eikelmuis	Eliomys quercinus		3 bijl 1 AMvB
Euraziatische lynx	Lynx lynx		3 bijl IV HR
Grote bosmuis	Apodemus flavicollis		2
Haas	Lepus europeus	x	1
Hamster	Cricetus cricetus		3 bijl IV HR
Hazelmuis	Muscardinus avellanarius		3 bijl IV HR
Hermelijn	Mustela ermina	x	1

Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>		1
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	x	1
Mol	<i>Talpa europaea</i>	x	1
Noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus</i>		3 bijl IV HR
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>		1
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	x	1
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>		1
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	x	2
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>		1
Veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>		3 bijl 1 AMvB
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	x	1
Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>		3 bijl 1 AMvB
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>		1
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>		2
Wilde kat	<i>Felis silvestris</i>		3 bijl 4 HR
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	x	1

¹ = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied.

² = Soort beschermd Flora- en faunawet, nummer geeft tabel FF-wet aan. Tabel 3 soorten vallen onder Bijlage IV van de Habitat Richtlijn of onder Bijlage 1 van Algemene Maatregelen van Bestuur.

Tabel Vleermuizen

Gegevens vleermuizen op atlas-blokniveau. Soorten in de tabel zijn geselecteerd op mogelijk voorkomen in het habitat op het plangebied. Deze data is indicatief. Gegevens zijn onvolledig.

Bechstein's vleermuis	<i>Myotis bechsteinii</i>		3 bijl. IV HR
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>		3 bijl. IV HR
Brandt's vleermuis	<i>Myotis brandtii</i>		3 bijl. IV HR
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>		3 bijl. IV HR
Gewone baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>		3 bijl. IV HR
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	x	3 bijl. IV HR
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	x	3 bijl. IV HR
Grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>		3 bijl. IV HR
Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus austriacus</i>		3 bijl. IV HR
Ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i>		3 bijl. IV HR
Kleine dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>		3 bijl. IV HR
Kleine hoefijzerneus	<i>Rhinolophus hipposideros</i>		3 bijl. IV HR
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	x	3 bijl. IV HR
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	x	3 bijl. IV HR

Mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>		3 bijl. IV HR
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	x	3 bijl. IV HR
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	x	3 bijl. IV HR
Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>		3 bijl. IV HR
Vale vleermuis	<i>Myotis myotis</i>		3 bijl. IV HR
Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>	x	3 bijl. IV HR

¹ = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied

² = Soort beschermd Flora- en faunawet, nummer geeft tabel FF-wet aan. Tabel 3 soorten vallen onder Bijlage IV van de Habitat Richtlijn of onder Bijlage 1 van Algemene Maatregelen van Bestuur.

Tabel Reptielen en amfibieën

Gegevens reptielen op uurhokniveau (5x5 km). Soorten in de tabel zijn geselecteerd op mogelijk voorkomen in het habitat op het plangebied en zijn een indicatie. Gegevens zijn onvolledig.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	MA ¹	FF ²
Adder	<i>Vipera berus</i>		3 bijl 1 AMvB
Alpenwatersalamander	<i>Triturus alpestris</i>		2
Boomkikker	<i>Hyla arborea</i>		3 bijl IV HR
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	x	1
Geelbuik vuurpad	<i>Bombina variegata</i>		3 bijl IV HR
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	x	1
Gladde slang	<i>Coronella austriaca</i>		3 bijl IV HR
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>		3 bijl 1 AMvB
Heikikker	<i>Rana arvalis</i>		3 bijl IV HR
Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>	x	3 bijl IV HR
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	x	1
Knoflookpad	<i>Pelobates fuscus</i>	x	3 bijl IV HR
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i> *		2
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	x	1
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>	x	1
Muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i>		3 bijl IV HR
Poelkikker	<i>Rana lessonae</i>	x	3 bijl IV HR
Ringslang	<i>Natrix natrix</i>		3 bijl. 1 AMvB
Rugstreppad	<i>Bufo calamita</i>		3 bijl. IV HR
Vinpootsalamander	<i>Triturus helveticus</i>		3 bijl. 1 AMvB
Vroedmeesterpad	<i>Alytes obstetricans</i>		3 bijl. IV HR
Vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>		3 bijl. 1 AMvB
Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>		3 bijl. IV HR

¹ = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied.

² = Soort beschermd Flora- en faunawet, nummer geeft tabel FF-wet aan. Tabel 3 soorten vallen onder Bijlage IV van de Habitat Richtlijn of onder Bijlage 1 van Algemene Maatregelen van Bestuur.

Tabel Vissen

Gegevens beschermde vissen op uurhokniveau (5x5 km). Gegevens zijn onvolledig.			
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	MA ¹	FF ²
Beekprik	<i>Lampetra planeri</i>		3 bijl. 1 AMvB
Bermpje	<i>Noemacheillus barbatulus</i>		2
Bittervoorn	<i>Rhodeus cericeus</i>	x	3 bijl. 1 AMvB
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>		3 bijl. 1 AMvB
Gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>		3 bijl. 1 AMvB
Grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossillis</i>		3 bijl. 1 AMvB
Houting	<i>Conegonus oxyrrhynchus</i>		3 bijl. IV HR
Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>	x	2
Meerval	<i>Silurus glanis</i>		2
Rivierdonderpad	<i>Cottus gobio</i>		2
Rivierprik	<i>Lampetra fluviatilis</i>		3 bijl. 1 AMvB
Steur	<i>Acipenser sturio</i>		3 bijl. IV HR
¹ = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied.			
² = Soort beschermd Flora- en faunawet, nummer geeft tabel FF-wet aan. Tabel 3 soorten vallen onder Bijlage IV van de Habitat Richtlijn of onder Bijlage 1 van Algemene Maatregelen van Bestuur.			

Tabel Dagvlinders

Gegevens dagvlinders op uurhokniveau (5x5 km). Gegevens zijn onvolledig.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	MA ¹	FF ²
Bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>		3 bijl. 1 AMvB
Donker pimperlauwtje	<i>Maculinea nausithous</i>		3 bijl. IV HR
Dwergblauwtje	<i>Cupido minimus</i>		3 bijl. 1 AMvB
Dwergdikkopje	<i>Thymelicus acteon</i>		3 bijl. 1 AMvB
Groot geaderd witje	<i>Aporia crataegi</i>		3 bijl. 1 AMvB
Grote IJsvogelvlinder	<i>Limenitis populi</i>		3 bijl. 1 AMvB
Grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i>		3 bijl. IV HR
Heideblauwtje	<i>Plebejus argus</i>		3 bijl. 1 AMvB
Iepenpage	<i>Strymonidia w-album</i>		3 bijl. 1 AMvB
Kalkgraslanddikkopje	<i>Spialia sertorius</i>		3 bijl. 1 AMvB
Keizersmantel	<i>Argynnis paphia</i>		3 bijl. 1 AMvB
Klaverblauwtje	<i>Cyaniris semiargus</i>		3 bijl. 1 AMvB
Moerasparelmoervlinder	<i>Brenthis ino</i>		2
Pimperlauwtje	<i>Maculinea teleius</i>		3 bijl. IV HR
Puperstreepparelmoervlinder	<i>Brenthis ino</i>		3 bijl. 1 AMvB
Rode vuurvlinder	<i>Palaeochrysophanus</i>		3 bijl. 1 AMvB
Rode vuurvlinder	<i>Lycaena hippothoe</i>		3 bijl. 1 AMvB
Rouwmantel	<i>Nymphalis antiopa</i>		3 bijl. 1 AMvB
Tijmblauwtje	<i>Maculinea arion</i>		3 bijl. IV HR
Tweekleurig hooibeestje	<i>Coenonympha arcania</i>		3 bijl. 1 AMvB
Vals Heideblauwtje	<i>Plebeius idas</i>		2
Veenbesparelmoervlinder	<i>Bolaria aquilonais</i>		3 bijl. 1 AMvB
Veenhooibeestje	<i>Coenonympha tullia</i>		3 bijl. 1 AMvB
Zilverstreephooibeestje	<i>Coenonympha hero</i>		3 bijl. IV HR

¹ = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied.² = Soort beschermd Flora- en faunawet, nummer geeft tabel FF-wet aan. Tabel 3 soorten vallen onder Bijlage IV van de Habitat Richtlijn of onder Bijlage 1 van Algemene Maatregelen van Bestuur.

Tabel Libellen

Gegevens libellen op uurhokniveau (5x5 km). Gegevens zijn onvolledig.			
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	MA ¹	FF ²
Bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>		3 bijl 1 AMvB
Gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>		3 bijl 1 AMvB
Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>		3 bijl 1 AMvB
Groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>		3 bijl 1 AMvB
Noordse winterjuffer	<i>Sympecma paedisca</i>		3 bijl 1 AMvB
Oostelijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia albifrons</i>		3 bijl 1 AMvB
Rivierrombout	<i>Stylurus flavipes</i>		3 bijl 1 AMvB
Sierlijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia caudalis</i>		3 bijl 1 AMvB
¹ = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied. ² = Soort beschermd Flora- en faunawet, nummer geeft tabel FF-wet aan. Tabel 3 soorten vallen onder Bijlage IV van de Habitat Richtlijn of onder Bijlage 1 van Algemene Maatregelen van Bestuur.			

Tabel Overige soorten

Gegevens op uurhokniveau (5x5 km).			
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	MA ¹	FF ²
Vliegend hert	<i>Lacanus cervus</i>		2
Rivierkreeft	<i>Actacus astacus</i>		2
Brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>		3 bijl. 1 AMvB
Gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>		3 bijl. 1 AMvB
Heldenbok	<i>Cerambyx cerdo</i>		3 bijl. 1 AMvB
Juchtleerkever	<i>Osmoderma ermita</i>		3 bijl. 1 AMvB
Bataafse stroommossel	<i>Unio crassus</i>		3 bijl. 1 AMvB
¹ = Soort kan volgens literatuurgegevens mogelijk aangetroffen worden in het plangebied. ² = Soort beschermd Flora- en faunawet, nummer geeft tabel FF-wet aan. Tabel 3 soorten vallen onder Bijlage IV van de Habitat Richtlijn of onder Bijlage 1 van Algemene Maatregelen van Bestuur.			

Bijlage 5: Foto's van het plangebied

Foto 01

Foto 02

Foto 03

Foto 04

Foto 05

Foto 06

Foto 07

Foto 08

Foto 09

Foto 10

Foto 12

Foto 13

Foto 14

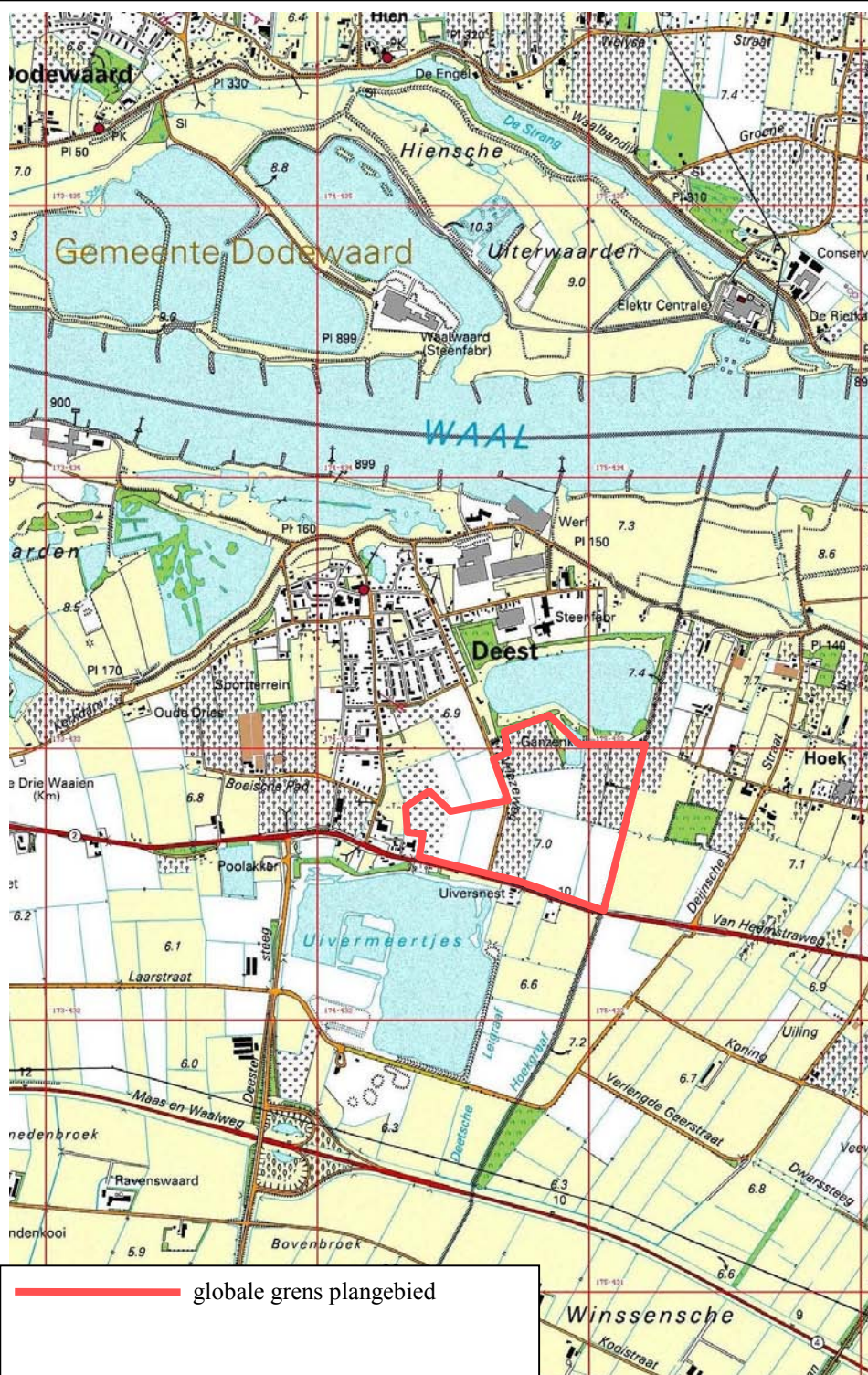

Foto 15

Foto 16

Bijlage 6: Kaart regionale ligging van het plangebied

Bijlage 6

Titel: Kaart regionale ligging van het plangebied

Projectcode: 09B142

Projectnaam: Deest-Zuid

Schaal: 1:25.000

CSO Adviesbureau

Bron: ANWB Topgrafische Atlas

Datum: augustus 2010

Bijlage 7: Kaart resultaten plangebied

Legenda

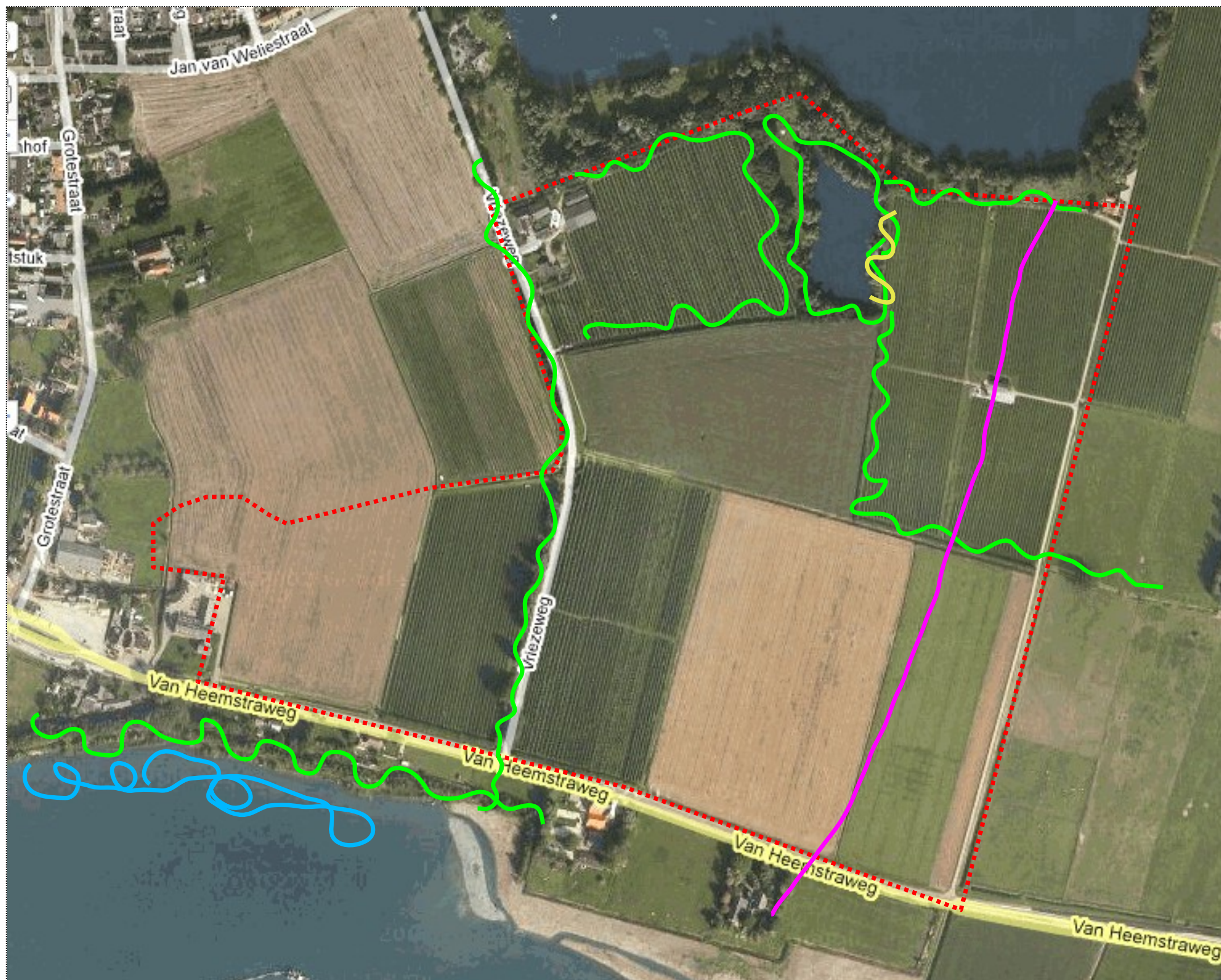
- ■ ■ ■ ■ Globale grens plangebied
- ★ Broedplaats
- steenuilen
- steenuilen
- Verblijfsgebied

Bijlage 7 (A3)
 Titel: Resultaten steenuil
 Project nr: 09B142
 Projectlocatie: Deest Zuid
 Datum: augustus 2010
 CSO Adviesbureau

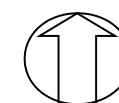

Postbus 2
 TEL NR 030-6594321
 E-mail: info@cs0.nl
 3980 CA BUNNIK
 FAX NR 030-6571792

Legenda

- globale grens plangebied
- Onderstaand een samenvatting van waargenomen vliegbewegingen
- gewone- + ruige dwergvleermuizen
- gewone grootoor
- watervleermuizen
- laatvliegers

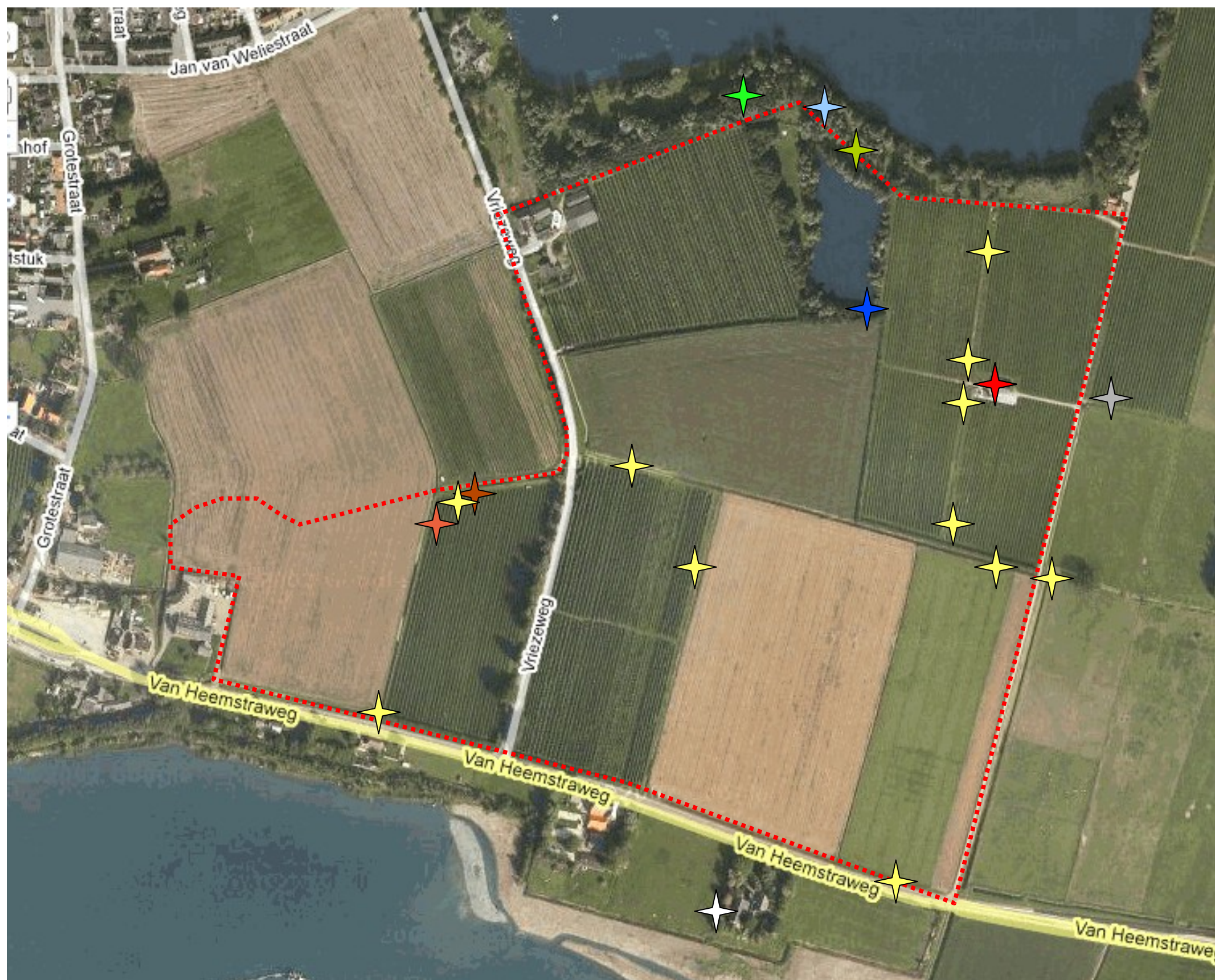

Bijlage 7 (A3)
 Titel: Resultaten Vleermuizen
 Project nr: 09B142
 Projectlocatie: Deest Zuid
 Datum: augustus 2010
 CSO Adviesbureau

MILIEU • RUIMTE • WATER

Postbus 2
 TEL NR 030-6594321
 E-mail: info@cs0.nl
 3980 CA BUNNIK
 FAX NR 030-6571792

Legenda

- ■ ■ ■ ■ Globale grens plangebied
- ★ Vossenburcht
- ★ Ijsvogel
- ★ Broedplaats steenuil
- ★ Torenvalknest op paal
- ★ Patrijzen
- ★ Groene specht
- ★ Grote bonte specht
- ★ Uitwerpselen vos
- ★ Nest ooievaar
- ★ Visbemonstering

Bijlage 7 (A3)
 Titel: Resultaten overige soorten
 Project nr: 09B142
 Projectlocatie: Deest Zuid
 Datum: augustus 2010
 CSO Adviesbureau

MILIEU • RUIMTE • WATER
CSO

Postbus 2
 TEL NR 030-6594321
 E-mail: info@cs0.nl
 3980 CA BUNNIK
 FAX NR 030-6571792

Bijlage 8: Planschets

DEESTER KAAP

CONCEPT PLANKAART

Aanpassingen t.o.v. 23-09-2009

- Watergang langs noord- en oostzijde plas
- Afmetingen watergangen
- Verbreding natuurstrook aan oostoever plas
- Meer differentiatie in natuurbeeld
- Behoud oever bestaand plasje bij nieuwe woning Janssen
- Optimalisatie afmeting woongebied fase 3

legenda

ringkade	grasland
watergang	box
diep water (zandwinning)	bomenrij
ondiep water ca 150 cm diep	pad
water 60 cm diep	steigerpad
water 50 cm diep	weking
water 40 cm diep	weg
water 25 cm diep	parkeerplaatsen
riemroers	botenhefing
reigen	
plangebied structuurplan Deest-Zuid 2009	
plangebied voorontwerp bestemmingsplan Deest-Zuid 2009	
woonwre ontlasting Deest-Zuid (3-3-2009)	

Bijlage 8

Titel: Kaart planschets

Projectcode: 09B142

Projectnaam: Deest-Zuid

Bron: opdrachtgever

CSO Adviesbureau

Datum: augustus 2010

**Bijlage 9: Kaart ligging van het plangebied ten opzichte van
Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Natura 2000**

Natura 2000 gebieden
globale ligging plangebied

Bijlage 9

Titel: Kaart ligging plangebied ten opzichte van EHS en Natura 2000

Projectcode: 09B142

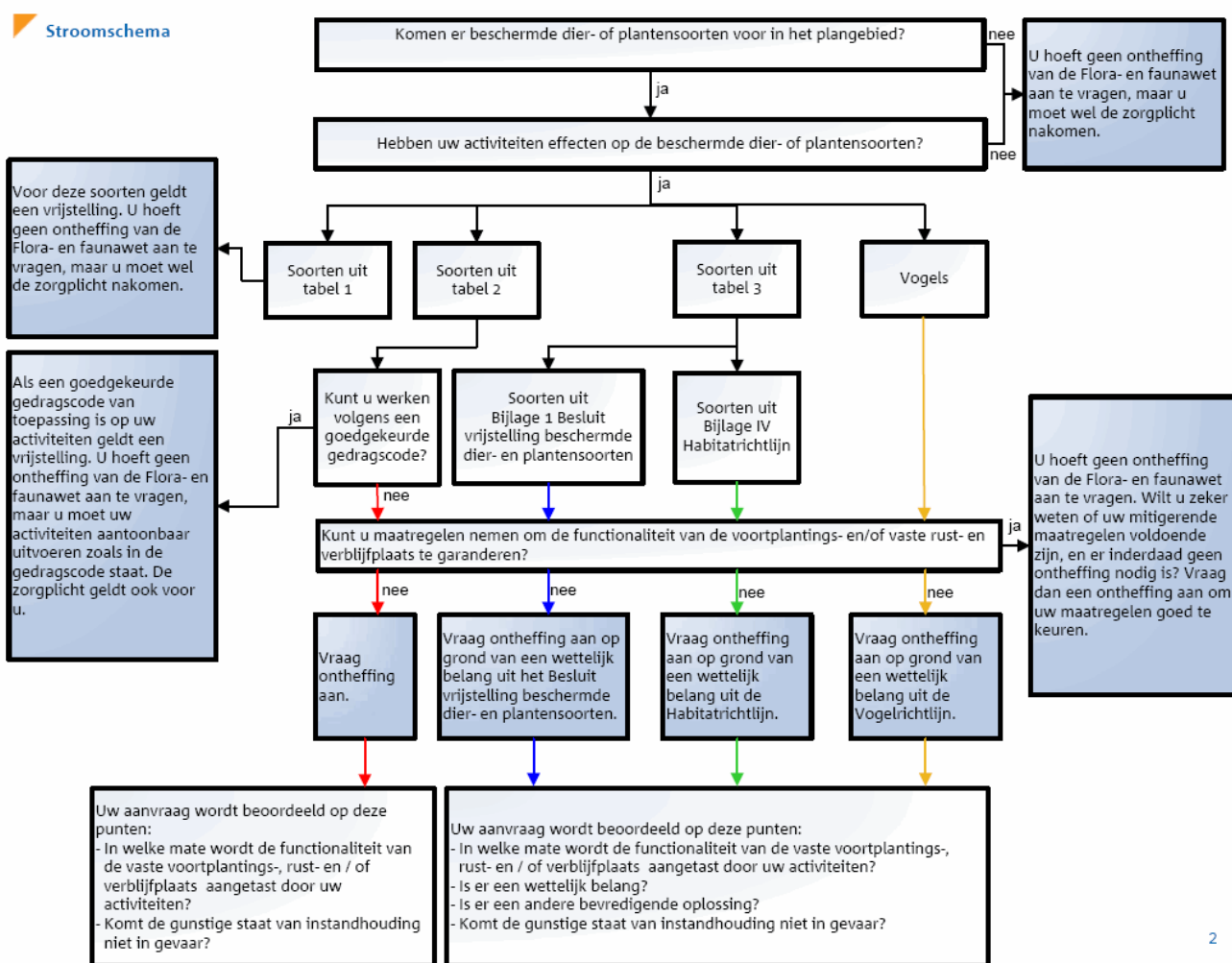
Projectnaam: Deest-Zuid

Bron: <http://www..minInv.nl>

CSO Adviesbureau

Datum: augustus 2010

Bijlage 10: Stroomschema beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet

2

Van toepassing zijn:

- Soorten uit tabel 3 → Soorten uit Bijlage IV Habitatrictlijn: vleermuizen
- Vogels

(bron Dienst regelingen Ministerie van LNV)

Plangebied Deester Kaap, compensatieplan Flora- en faunawet

Plangebied Deester Kaap

Gegevens opdrachtgever

Sagrex/Heidelbergcement group
Laarstraat 5
6653 KG DEEST

Contactpersoon:

De heer drs. P.A.J.M. van der Veeke

CSO Adviesbureau

Regulierenring 6
3981 LB BUNNIK
tel. 030 – 659 43 21
fax 030 – 657 17 92

Contactpersoon CSO

De heer drs. A.N. de Keijzer

De heer ing. H.T. Scheeringa

Projectcode: 09B142

Versiedatum: 08-06-2010

Status: Discussiestuk

Autorisatie

Opgesteld door:

De heer drs. A.N. de Keijzer
Projectleider

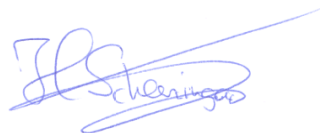
Handtekening

.....

Akkoord bevonden door:

De heer ing H.T Scheeringa
Handtekening

.....

Projectcode: 09B142

Versiedatum: 08-06-2010

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	1
2	Situatie en wetgeving.....	2
2.1	Plangebiedbeschrijving.....	2
2.2	Planontwikkeling en geplande ingrepen.....	2
2.3	Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet.....	3
3	Compensatie.....	4
3.1	Kwantificering huidige natuurwaarden.....	4
3.2	Uitgangspunten compensatie.....	5
4	Compensatie opgave.....	6
4.1	Fasering compensatieopgave.....	7
5	Conclusies.....	9

Bijlagen

Bijlage 1: Wetgeving

Bijlage 2: Zorgplicht

Bijlage 3: Stroomschema Flora- en faunawet

Bijlage 4: Kaart huidige natuurwaarden plangebied

Bijlage 5: Kaart inrichtingsschets compensatie

Bijlage 6: Kaart werkzaamheden bij aanvang ingreep

Bijlage 7: Kostenraming inrichting compensatie

1 Inleiding

In verband met de voorgenomen herinrichting heeft CSO in opdracht van Sagrex BV diverse onderzoeken naar de aanwezige natuurwaarden en de Flora- en faunawet uitgevoerd of in uitvoering voor een plangebied Deest-Zuid te Deest.

De voorgenomen planontwikkeling (bron: opdrachtgever) bestaat uit het realiseren van een gefaseerde ontgronding van het plangebied, om zand en grind te winnen in den natte. Het plangebied is met name bestemd voor ontzanding waarbij uiteindelijk en geleidelijk een waterplas zal ontstaan (oppervlakte circa 33 hectare). De nabestemming is natuur.

De huidige Vrieseweg zal komen te vervallen, terwijl aan de oostzijde van het plangebied een nieuwe verbindingsweg (ter plaatse van de huidige oostelijke begrenzing) zal worden aangelegd.

Het doel van deze onderzoeken is vast te stellen of de geplande ontwikkelingen strijdig zijn met de soortbescherming conform de Flora- en faunawet (2005, zie bijlage 1 en 2) en/of de gebiedsbescherming volgens de Natuurbeschermingswet 1998.

De voorlopige resultaten van de onderzoeken geven aan dat de Flora- en faunawet in het geding zal zijn vanwege de te verwachten negatieve effecten van de planontwikkeling op aanwezige beschermde flora- en faunasoorten. De tot nu toe aangetroffen strikt beschermde soorten zijn o.a. vleermuizen en een steenuil-broedlocatie. De te verwachten negatieve effecten zijn het verlies van zowel leefgebied en een broedlocatie (steenuil).

Op basis van de momenteel beschikbare gegevens is een inschatting gemaakt van de natuurwaarden van het plangebied. Op basis hiervan is een inschatting gemaakt van de natuurwaarden welke van belang zijn voor het leefgebied van de aanwezige beschermde flora- en faunasoorten en situaties (nesten, holen en broedgevallen). Verlies van deze natuurwaarden is in strijd met de Flora- en faunawet en zal in de directe omgeving van het plangebied gecompenseerd dienen te worden.

Aanleiding voor het onderhavig Compensatieplan is, in het kader van het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan, aan te geven dat de compensatie van leefgebied haalbaar is en naar verwachting géén strijdigheid met de Flora- en faunawet zal opleveren.

Tevens worden in dit rapport de onderliggende wettelijke bepalingen aangegeven die van kracht zijn, inclusief de algemene beschermende bepalingen in de zin van de algemene zorgplicht (zie bijlage 2).

Daarnaast is gekeken of het plangebied een status heeft in het kader van de gebiedsbescherming of dat gebieden met een dergelijke status in de omgeving aanwezig zijn (vogel- en habitatrictlijngebieden, Natura 2000, beschermde Natuurmonumenten). Indien er mogelijk (externe) effecten van de planontwikkeling op dergelijke beschermde gebieden aanwezig zijn, zullen deze effecten moeten worden onderzocht in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V. is door Intron gecertificeerd voor de ISO9001- en de 14001-normen. Daarnaast is CSO lid van de Vereniging Kwaliteitsborging Bodemonderzoek (VKB) en lid van het Netwerk Groene Bureau's (NGB).

2 Situatie en wetgeving

2.1 Plangebiedbeschrijving

De plaats Deest ligt tussen Druten (tevens gemeente) en Beuningen direct ten zuiden van de rivier de Waal. Het plangebied Deest-zuid te Deest (oppervlakte circa 40 hectare) ligt ten zuidoosten van de kern Deest en betreft een agrarisch landschap met onder meer boomgaarden (appels en peren), grasland en akkerland. Ten zuiden van het plangebied bevindt zich een zandwin-bedrijf met bijbehorende zandwinplas de Uivermeertjes. De begrenzing aan de zuidzijde wordt gevormd door de provinciale Van Heemstraweg. Er zijn diverse watergangen in het plangebied aanwezig. Er is 1800 meter sloot aangetroffen waarvan ca. 800 meter zijwatergang en ca. 1000 meter hoofdwatergang. Van de zijwatergangen is circa 300 meter zijwatergang van goede ecologische kwaliteit (soortenrijk), de rest (1500) meter van matige kwaliteit (voedselrijk, soorten arm). Aan de westzijde buiten het plangebied is de waterplas Ganzenkuil en binnen het plangebied een kleinere waterplas (kleiput ca. 1,3 ha) gelegen. De opstallen in het plangebied bestaan uit een loods/boothuisje langs de kleine kleiput en een schuur in een boomgaard. Tevens zijn er 3 woningen met schuren aanwezig aan de Vriezenweg (nrs 48, 48A en 50) waarvan onbekend is of deze tot het plangebied behoren.

Lijnvormige landschapselementen zijn in het plangebied aanwezig (circa 1300 meter lengte) langs de wegen (met name de Vriezeweg, circa 500 meter) alsmede rondom de boomgaarden (doorgaans zwarte elzenhagen) en rondom de kleine waterplas (kleiput, met name wilgen, circa 500 meter lengte aan oudere bomen).

Ten oosten van het plangebied, direct aan de nieuwe ontsluitingsweg is een gebied gelegen dat vergelijkbaar is ingericht als het plangebied. Gezien de aanwezige soorten en aantallen heeft dit gebied na aanpassingen van de inrichting de potentie de soorten en exemplaren vanuit het plangebied onder te kunnen brengen. Daarmee is dit gebied naar verwachting geschikt als compensatiegebied voor de te verdwijnen leefgebieden in het plangebied.

De bodem bestaat hoofdzakelijk uit (rivier)klei en/of zware zavel tot circa 4 m-mv met daaronder een zandpakket. De bebouwing in de omgeving van het plangebied is doorgaans gelegen op zogenaamde rivierduinen (bestaande uit zand).

2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen

De voorgenomen planontwikkeling bestaat uit het realiseren van een gefaseerde ontgronding van het plangebied, om zand en grind te winnen in den natte. De ontgronding wordt gefaseerd uitgevoerd (bron:opdrachtgever). De exacte fasering is vooralsnog onbekend. In bijlage 6 is een schets van de eindsituatie opgenomen. Na ontgronden ontstaat een plas (oppervlakte circa 33 hectare) en de noordelijke rand daarvan wordt ingericht voor extensieve natuur.

De huidige Vriezeweg zal binnen het plangebied geheel komen te vervallen, terwijl aan de oostzijde van het plangebied een nieuwe verbindingsweg (ter plaatse van de huidige oostelijke begrenzing) zal worden aangelegd. De voorgenomen planontwikkeling is zodanig dat vrijwel alle in het plangebied te verwachten planten en dieren zullen worden verstoord, bedreigd en/of uit hun leefgebied worden verjaagd. Direct ten oosten van het plangebied is een als zodanig in te richten compensatiegebied aanwezig. Het onderhavige rapport presenteert

een inrichtingsplan van dit gebied.

Het doel van de inrichting is het compenseren van verloren gaande leefgebieden van de aanwezige flora- en faunasoorten. Met deze compensatie inspanningen worden de negatieve effecten van de planontwikkeling zodanig verzacht dan naar verwachting géén negatief effect ontstaat op de staat van instandhouding van de aangetroffen soorten, zoals de Flora- en faunawet voorschrijft.

2.3 Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van plant- en diersoorten. De wet bepaalt dat geen schade aan beschermde planten en dieren mag worden toegebracht, tenzij uitdrukkelijk toestemming is verleend (het “nee, tenzij” beginsel). Daarnaast erkent de wet dat alle dieren van onvervangbare waarde zijn en daarom geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en hun leefomgeving.

Samengevat wordt gesteld dat alle vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen en een aantal, meest zeldzame planten, vlinders, libellen, vissen en ongewervelden beschermd zijn. In de praktijk en bij de planontwikkeling zijn bepaalde handelingen ten aanzien van dieren en planten slechts onder strikte voorwaarden mogelijk.

De Flora- en faunawet heeft de nodige consequenties bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor een nadere toelichting op de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 1. Voor een samenvattend stroomschema wordt verwezen naar bijlage 3.

Het plangebied zelf heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet (1998) (Natura 2000, Vogel- of Habitatrichtlijn). Wel is een dergelijk beschermd gebied in de directe omgeving aanwezig (minimale afstand circa 550 meter) namelijk de noordelijk gelegen Uiterwaarden van de Waal (Natura 2000 gebied nummer 68). Door BRO is in 2007 een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 uitgevoerd. Hierin wordt geconcludeerd dat er als gevolg van het structuurplan Deest-Zuid geen effecten, behoudens geluid en verstoring optreden op het Natura 2000 gebied. Door de nieuwe waterplas ontstaat (op termijn) een voor beschermde soorten interessant leefgebied.

3 Compensatie

3.1 Kwantificering huidige natuurwaarden

Een daadwerkelijk vaststelling van de aanwezige natuurwaarden zal pas aan het eind van de uit te voeren natuuronderzoeken beschikbaar zijn.

Vooralsnog kan gewerkt worden met een inschatting van de bestaande natuurwaarden op basis van de reeds uitgevoerde veldbezoeken (zie kaartbijlage 4).

De volgende natuurwaarden worden binnen het plangebied onderscheiden:

Aangetroffen zijn:

1. 500 meter met bomen omzoomde weg (Vriezeweg), aan één kant beplant v.n.l. zomereik, wilg en populier, van belang voor vliegroute vleermuizen
2. 1800 meter sloot waarvan 1000 meter hoofdwatgang en 800 meter zijwatgang; 300 meter zijwatgang is van goede ecologische kwaliteit (soortenrijk), de rest (1500 meter) van matige kwaliteit (voedselrijk, soorten arm), van belang als leefgebied vissen en amfibieën en voortplantingswater voor deze soorten
3. 1300 meter lijnvormige elementen (hagen, elzen), van belang voor leefgebied vleermuizen en steenuil
4. 1 stenen schuur geschikt als vleermuisverblijf en bewoond door steenuil
5. opstallen aan de Vriezenweg nrs 48, 48 en 50, 3 woningen en schuren, mogelijk van belang voor vleermuizen en standvogels
6. Voormalige kleiput oppervlak ca. 1,3 Ha., van belang voor leefgebied vleermuizen en vissen
7. Rij 400 meter oudere bomen (elzen, populier, wilg, eik) globaal rond kleiput, gebied is geschikt voor verblijfplaatsen spechten, uilen en vleermuizen
8. Oppervlak bestaat verder uit akkers en boomgaarden, van belang als leefgebied voor vleermuizen en steenuil.
9. Leefgebied steenuil, vrijwel volledig binnen plangebied, circa 13 ha
10. Deel leefgebied torenvalk, valt samen met leefgebied steenuil
11. leefgebied gewone dwergvleermuis circa 15 exemplaren
12. Leefgebied ruige dwergvleermuis circa 5 exemplaren
13. Leefgebied watervleermuis circa 5 exemplaren
14. deel leefgebied laatvlieger circa 5 exemplaren
15. Voortplantingswater algemeen voorkomende amfibieën
16. Vossenburcht, nabij voormalige kleiput

Niet aangetroffen maar mogelijk aanwezig zijn (nader onderzoek zal dit uitwijzen):

- Amfibieën als kamsalamander, poelkikker en knoflookpad, nog te onderzoeken om definitief uit te kunnen sluiten,
- Zoogdieren als steenmarter en eekhoorn, verblijfplaatsen (kraam-, paar-, winter- en zomerverblijfplaatsen) vleermuizen (bijvoorbeeld in opstallen aan Vriezenweg en holle bomen), nog te onderzoeken
- Vissen als Bittervoorn en Kleine modderkruiper verder te onderzoeken om definitief uit te kunnen sluiten
- Vogels als kerkuil, ransuil, roek, sperwer en steenuil kunnen broedlocaties hebben, bijvoorbeeld in opstallen aan de Vriezenweg of de bosjes aldaar.

Het onderzoek is nog niet afgerond, er is in het kader van het nader onderzoek 1 bezoek gebracht en conform de richtlijnen zijn minimaal 3 bezoeken nodig. Mogelijk zal de compensatie in detail aangepast moeten worden bij het daadwerkelijk aantreffen van nog niet geregistreerde soorten.

3.2 Uitgangspunten compensatie

Uitgangspunten voor de compensatie van de natuurwaarden in het huidige plangebied door de planontwikkeling zijn:

1. Dat leefgebied van de aanwezige beschermde soorten in de directe omgeving van het huidige leefgebied in stand gehouden blijft.
2. Dat voortplantingslocaties van de aanwezige algemeen voorkomende soorten (tabel 1 soorten) in de directe omgeving van het huidige leefgebied in stand gehouden blijven.
3. Het compensatiegebied door een (relatief) lage bezetting van soorten en aantallen ruimte heeft om soorten en exemplaren uit het plangebied op te nemen. Dit kan door nieuw aan te leggen leefgebied gerealiseerd worden of door bestaand leefgebied aan te passen.
4. Door inrichtingsmaatregelen zal het compensatiegebied per ha een hoge natuurwaarde krijgen . Hierdoor hoeft het totaal aan compensatie niet gelijk in oppervlak te zijn als het plangebied. Het compensatiegebied kan beperkter in omvang zijn en toch alle soorten en aantallen herbergen uit het plangebied.
5. Daarnaast stelt de Flora en faunawet dat de compensatie gereed en functioneel moet zijn voordat de versturende werkzaamheden worden aangevangen (zie bijlage 6) .

4 Compensatie opgave

De tot nu toe aangetroffen natuurwaarden en bovenstaand geformuleerde uitgangspunten leiden tot de volgende compensatie opgaven:

1. 500 meter met bomen omzoomde weg (Vriezeweg eiken, wilg, populier) – compensatie door 1 zijdig bomenrij langs nieuw aan te leggen rondweg en verder naar het zuiden. In de aangegeven planschets (16-02-2010) is reeds een bomenrij aangegeven aan de westzijde van deze nieuwe weg. Aangelegd wordt in totaal circa 1400 meter lengte aan lijnvormige boombeplanting (zie bijlage 5, toelichting 1). Tevens is een “hop-overs” voorzien over de van Heemstraweg. Deze maatregelen zijn van belang voor het leefgebied van vleermuizen en standvogels. De bomenrij aan de zuidzijde van de van Heemstraweg is reeds ingeplant. Geadviseerd wordt de bomenrij aan de noordzijde van de van Heemstraweg zo spoedig mogelijk na realisatie van de nieuwe weg in te planten, bij voorkeur ruim voor de kap van de bomen aan de Vriezeweg.
2. Aanleg circa 4 ha ecologisch waardevolle plas-dras zone aan oostkant waterplas (zie bijlage 5, toelichting 2). Gezien de beperkte ecologische kwaliteit van de huidige watergangen is de aanleg van deze ecologisch ingerichte zone afdoende om uitgevangen amfibieën en andere soorten te herplaatsen. Deze maatregelen zijn van belang voor het leefgebied van vissen en amfibieën en flora en als aanvullend foerageergebied voor vleermuizen. Bij deze maatregelen hoort ook de installatie van amfibienschermen langs de zuid- en oostzijde van de plas (aan beide zijden van de aan te leggen rondweg). Bij de aanleg van de rondweg zal deze om de 100 meter ondertunneld worden door een amfibiënpassage.
3. Aanleg van circa 2 kilometer sloot (randsloot) met schoon water, globaal rond de waterplas (zie bijlage 5, toelichting 3). Dit ter compensatie voor het leefgebied van (sloot)vissen. Deze maatregelen zijn van belang voor het leefgebied van vissen.
4. De te realiseren woning aan de noordzijde van de plas (zie bijlage 5, locatie V) zal vleermuisvriendelijk ingericht worden door gebruik te maken van bijvoorbeeld open stootvoegen waardoor de spouwen toegankelijk zijn. Dit is een compensatie voor zomer-, winter- en kraamverblijven van gebouwbewonende vleermuizen (dwergvleermuizen en laatvliegers). Geadviseerd wordt de nieuwe woning inclusief vleermuiscompensatie te realiseren vóór de sloop van de huidige woning (en mogelijk opstellen aan de Vriezeweg). Indien de huidige woning vleermuisverblijven blijkt te bevatten zal dit een eis zijn in het kader van de te verkrijgen ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet.
5. Plaatsing circa 5 steenuilbroedkasten, in verschillende geschikte leefgebieden (zie bijlage 5, locatie S). Deze maatregel is van belang voor het steenuilleefgebied.
6. Opstellen aan de Vriezenweg nrs 48, 48 en 50, 3 woningen en schuren (zie bijlage 5, locatie O) – afhankelijk van aan te treffen natuurwaarden en toekomst van opstellen. Gebouwbewonende vleermuizen kunnen in de aan te leggen woning gecompenseerd worden, boombewonende vleermuizen in op te hangen vleermuiskasten.
7. Voormalige kleiput 1,3 Ha. (zie bijlage 5, locatie K) Tijdens onderzoek is de put vishoudend gebleken en heeft daardoor weinig waarde voor amfibieën. De aanwezige vissen kunnen zonder probleem opgenomen worden in de zandput. Geen compensatieopgave.
8. Rij 200 meter oudere bomen geschikt voor verblijfplaatsen spechten, uilen en vleermuizen (zie bijlage 5, toelichting 4). Compensatie geschiedt door ophangen en plaatsen verblijfkasten op diverse plaatsen in het compensatiegebied. Met name het bosgebied langs de noordrand is hiervoor geschikt. Minimaal 10 vleermuiskasten voor boombewonende vleermuizen (ruige dwergvleermuis, grootoorvleermuis, watervleermuis), daarnaast spechten-, ransuil-, bosuil-, torenvalkenkasten.
9. Inrichten open gebieden als steenuilleefgebied circa 22 ha (zie bijlage 5, locatie S): afhankelijk van mogelijkheden schapen-paardenveldjes, ruigtestroken, uitkijpaaltjes, takkenbossen en -rillen. De som van de aangegeven compensatiegebieden zal na inrichting geschikt zijn als steenuil leefgebied, waarbij

- circa 6 ha als hoogwaardig leefgebied wordt gecreëerd.
10. Inrichting leefgebied torenvalk valt samen met inrichtingseisen steenuil. Aanwezige broedkasten torenvalk zullen verplaatst kunnen worden.
 11. Ter compensatie van vleermuisleefgebied worden binnen het plangebied verblijfplaatsen en lijnvormige elementen aangelegd. Daarnaast zal de aan te leggen plas-dras situatie een groot voedselaanbod opleveren. Direct ten oosten van de nieuw aan te leggen rondweg is een groot areaal aan vergelijkbaar leefgebied voor vleermuizen als alternatief leefgebied beschikbaar. Onderzoek geeft aan dat dit gebied niet overmatig bezet is door vleermuizen.
 12. Vossenburcht, wordt gehandhaafd, het leefgebied van de vos wordt gecompenseerd met vergelijkbaar leefgebied als steenuil. Van belang is de toegankelijkheid van het compensatiegebied d.m.v. een faunapassage onder de nieuw aan te leggen rondweg (zie bijlage 5, locatie A).

4.1 Fasering compensatieopgave:

De fasering van de ingrepen is nog niet in detail bekend. Wel kan de volgorde van compenserende en mitigerende maatregelen aangegeven worden, zodat deze in de opeenvolgende fasen ingepast kunnen worden.

Volgorde compenserende en mitigerende maatregelen:

1. De compensatie van de te kappen bomen langs 500 meter van de Vriezeweg dient bij voorkeur voor de kap gerealiseerd te zijn. Aangelegd wordt in totaal circa 1400 meter lengte aan lijnvormige boombeplanting (zie bijlage 5, toelichting 1). De bomenrij aan de zuidzijde van de van Heemstraweg is reeds ingeplant. Geadviseerd wordt de bomenrij aan de noordzijde van de van Heemstraweg zo spoedig mogelijk na realisatie van de nieuwe weg in te planten, bij voorkeur ruim voor de kap van de bomen aan de Vriezeweg. Indien de bomen in het compenserende lijnvormige element nog niet volgroeid zijn op het moment van kap van de bomen aan de Vriezeweg is dit naar verwachting géén belemmering van de werking van het compenserende lijnvormige element. Dit element bevat namelijk ook een sloot met talud welke in combinatie met de halfwas aanplant als lijnvormig element kunnen functioneren. Als alternatief voor de hopover kan de tijdelijke brug met persleiding over de van Heemstraweg dienen.
2. Aanleg circa 4 ha ecologisch waardevolle plas-dras zone aan oostkant waterplas inclusief plaatsing amfibieënscherm. Deze maatregelen zijn van belang voor het leefgebied van vissen, amfibieën en flora en als aanvullend foerageergebied voor vleermuizen. De realisatie dient gereed te zijn voorafgaande aan ingrepen aan watergangen en het vergraven van vleermuisfoerageergebied.
3. Aanleg van circa 2 kilometer sloot (randsloot) met schoon water, globaal rond de waterplas. De realisatie dient gereed te zijn voorafgaande aan ingrepen aan watergangen.
4. De realisatie van een woning aan de noordzijde van de plas met vleermuisvriendelijk inrichting zal gerealiseerd moeten zijn voorafgaand aan de sloop van opstallen met vleermuisverblijven.
5. Plaatsing circa 5 steenuilbroedkasten, in verschillende geschikte leefgebieden. Deze maatregel zal gerealiseerd moeten zijn bij voorkeur vroeg in de winter voorafgaand aan de start van versturende werkzaamheden (kap, sloop en graafwerkzaamheden). In ieder geval voorafgaand aan het broedseizoen (start eind februari).
6. Sloop opstallen aan de Vriezenweg nrs 48, 48 en 50, kan pas plaatsvinden nadat de woning aan de noordzijde van de plas met vleermuisvriendelijk inrichting gerealiseerd is.
7. Voormalige kleiput 1,3 Ha, géén compensatieopgave.
8. Rij 200 meter oudere bomen geschikt voor verblijfplaatsen spechten, uilen en vleermuizen. Compensatie in de vorm van op te hangen broed- en nestkasten realiseren ruim voorafgaand (minimaal circa 6 maanden) aan de kap van de bomen.

9. Inrichten open gebieden als steenuilleefgebied circa 22 ha. Deze maatregel zal gerealiseerd moeten zijn bij voorkeur aan het eind van het jaar voorafgaand aan de start van verstorende werkzaamheden (kap, sloop en graafwerkzaamheden). In ieder geval voorafgaand aan het broedseizoen (start eind februari).
10. Inrichting leefgebied torenvalk valt samen met inrichtingseisen steenuil.
11. Ter compensatie van vleermuisleefgebied worden binnen het plangebied verblijfplaatsen en lijnvormige elementen aangelegd. Daarnaast zal de aan te leggen plas-dras situatie een groot voedselaanbod opleveren. Het moment van realiseren van deze elementen is in bovenstaande punten (1, 2, 4 en 8) aangegeven.
12. Vossenburcht, wordt gehandhaafd. Aanleg faunapassage onder de nieuw aan te leggen rondweg gelijktijdig met de aanleg van de weg.

Voor een samenvatting van de compenserende- en mitigerende maatregelen die aangelegd moeten worden voorafgaand aan de start van de verstorende werkzaamheden zie bijlage 6.

5 Conclusies

Op basis van de tot op heden uitgevoerde onderzoeken (er dient nog een volledig nader onderzoek te worden uitgevoerd) is een voorlopige inschatting gemaakt van de aanwezige en nog te verwachten natuurwaarden binnen het plangebied. Vanuit de werking van de Flora- en faunawet zijn uitgangspunten voor de compensatieopgave geformuleerd. De compensatieopgave is vervolgens binnen de grenzen van het plangebied en daarbuiten, in nabijgelegen en in aanmerking komend gebied gezocht en op kaart gezet (zie kaartbijlage 5).

Met deze compensatie inspanningen worden de negatieve effecten van de planontwikkeling zodanig verzacht dan naar verwachting géén negatief effect ontstaat op de staat van instandhouding van de aangetroffen soorten, zoals de Flora- en faunawet voorschrijft. De verwachting is dat de uiteindelijke gebiedsinrichting een hogere natuurwaarde zal hebben voor de aanwezige soorten en aantallen dan de huidige situatie. Er is derhalve geen aanleiding te veronderstellen dat de werking van de Flora- en faunawet de planontwikkeling in de weg zal staan.

De kosten voor de realisatie van deze compensatie worden geschat op circa € 150.000,00 (zie bijlage 6 , excl. grondverwerving en/of rooien huidige boomgaarden en exclusief toekomstig onderhoud).

Bijlage 1: Wetgeving

Flora- en faunawet

Ecologische waarden spelen in toenemende mate een rol bij de ruimtelijke planvorming en ingrepen. Zo is per 1 april 2002 de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze wet sluit aan op Europese natuurregeling en is gericht op soortbescherming.

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van een aantal planten- en diersoorten en gaat uit van het “nee, tenzij”- beginsel. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. Samengevat kan worden gesteld dat alle vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen beschermd zijn. Wel zijn uitzonderingen voor zeer algemene soorten als huismuis, bruine rat en zwarte rat. Bovendien zijn een beperkt aantal, meest zeldzame planten, vlinders, libellen, vissen en ongewervelden beschermd. In de praktijk betekent dat bepaalde handelingen ten aanzien van dieren en planten slechts onder strikte voorwaarden mogelijk zijn. De Flora- en faunawet heeft dan ook de nodige consequenties bij ruimtelijke ingrepen/ontwikkeling.

Flora

Met betrekking tot beschermde inheemse planten, in relatie tot hun groeiplaats, is het verboden deze planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Fauna

Ten aanzien van dieren in hun natuurlijke leefomgeving kunnen de bepalingen in de Flora- en faunawet worden samengevat als:

- het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen;
- het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort opzettelijk te verontrusten;
- het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren;
- het is verboden eieren van dieren behorende tot beschermde inheemse soort te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Het planvormingsproces en de Flora- en faunawet

Genoemde bepalingen zijn niet nieuw, vergelijkbare bepalingen waren reeds opgenomen in de Natuurbeschermingswet en de Vogelwet 1936. Wanneer de initiatiefnemer plannen ontwikkelt voor de uitvoering van ruimtelijke ingrepen of voornemens daartoe, is het raadzaam vooraf te toetsen of de geplande werkzaamheden mogelijk nadelige gevolgen hebben voor de aanwezige flora en fauna in het plangebied en mogelijk directe omgeving. In beginsel is voor de toetsing de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk.

Tijdens het plannen van de werkzaamheden dienen de volgende zaken duidelijk in beeld gebracht te worden:

- welke beschermde planten- en diersoorten komen in en nabij het plangebied voor?;
- leidt het realiseren van het plan of de uitvoering van de geplande werkzaamheden tot handelingen die in strijd zijn met de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet met betrekking tot planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving?;
- kunnen het plan of de voorgenomen werkzaamheden zodanig worden aangepast dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd kunnen worden?; is een ontheffing, om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten (ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet), vereist?

De ontheffing

Voor planrealisatie kan het nodig zijn om ontheffing aan te vragen in verband met de (voorgenomen) overtreding van de in paragraaf 2.1 van de Flora- en faunawet genoemde verbodsbepalingen. Per 23 februari 2005 is de regelgeving rondom de ontheffingsaanvraag (artikel 75) door een nieuwe AMvB gewijzigd. Hierbij worden drie beschermingsregimes onderscheiden, te weten:

Categorie 1: Algemene soorten

Voor de soorten geldt bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld, wel geldt de algemene zorgplicht. In deze categorie vallen onder meer algemeen voorkomende zoogdiersoorten zoals Mol, Konijn, en amfibieën zoals Bruine kikker en Gewone pad.

Categorie 2: Overige soorten

Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze categorie een vrijstelling, mits gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode moet door een sector/belangenorganisatie of initiatiefnemer zijn opgesteld en ter goedkeuring aan het Ministerie van LNV worden voorgelegd. Zonder een gedragscode dient in meeste situaties een ontheffing te worden aangevraagd. Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan het criterium: 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. In deze categorie vallen alle vogelsoorten en een kleine groep van minder algemene diersoorten zoals Eekhoorn en Steenmarter.

Categorie 3 : Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn & Soorten bijlage 1 AMvB

Voor deze soorten dient altijd een ontheffing te worden aangevraagd. Ook met een goedgekeurde gedragscode kan geen vrijstelling worden verkregen. Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan onderstaande drie criteria:

- 1 er is sprake van een bij de wet genoemd belang ? (dit betreft een limitatieve lijst van ander gespecificeerde belangen);
- 2 er is geen alternatief aanwezig voor de gewenste ingreep ?;
- 3 er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort ?

In deze categorie zijn zeldzame en kwetsbare soorten opgenomen. Dit betreft onder meer alle vleermuissoorten, zeldzame amfibieën en reptielen, een grote groep vlinders en libellen en enkele plantensoorten.

Bijlage 2: Zorgplicht

Algemene zorgplicht, artikel 2 Flora- en faunawet (LNV 2005):

Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor alle (en dus niet alleen beschermde) in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Die zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is:

- 1 dergelijk handelen achterwege te laten, waar dit in redelijkheid kan worden gevergd;
- 2 danwel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd, om die gevolgen te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Een onderdeel van de Flora- en faunawet is dat de initiatiefnemer invulling moet geven aan de zorgplicht ten aanzien van beschermde planten en dieren. Dit geldt zowel tijdens de uitvoering van de werkzaamheden als ten aanzien van het ontwerp. Geadviseerd wordt om in het ontwerp rekening te houden met de realisatie van nieuwe biotoop en/of biotopen bijvoorbeeld in de vorm van groenvoorzieningen en waterpartijen. De zorgplicht betekent ook dat gedurende de werkzaamheden rekening gehouden wordt met de beschermde soorten om schade aan deze soorten te voorkomen en de effecten erop zoveel mogelijk te beperken.

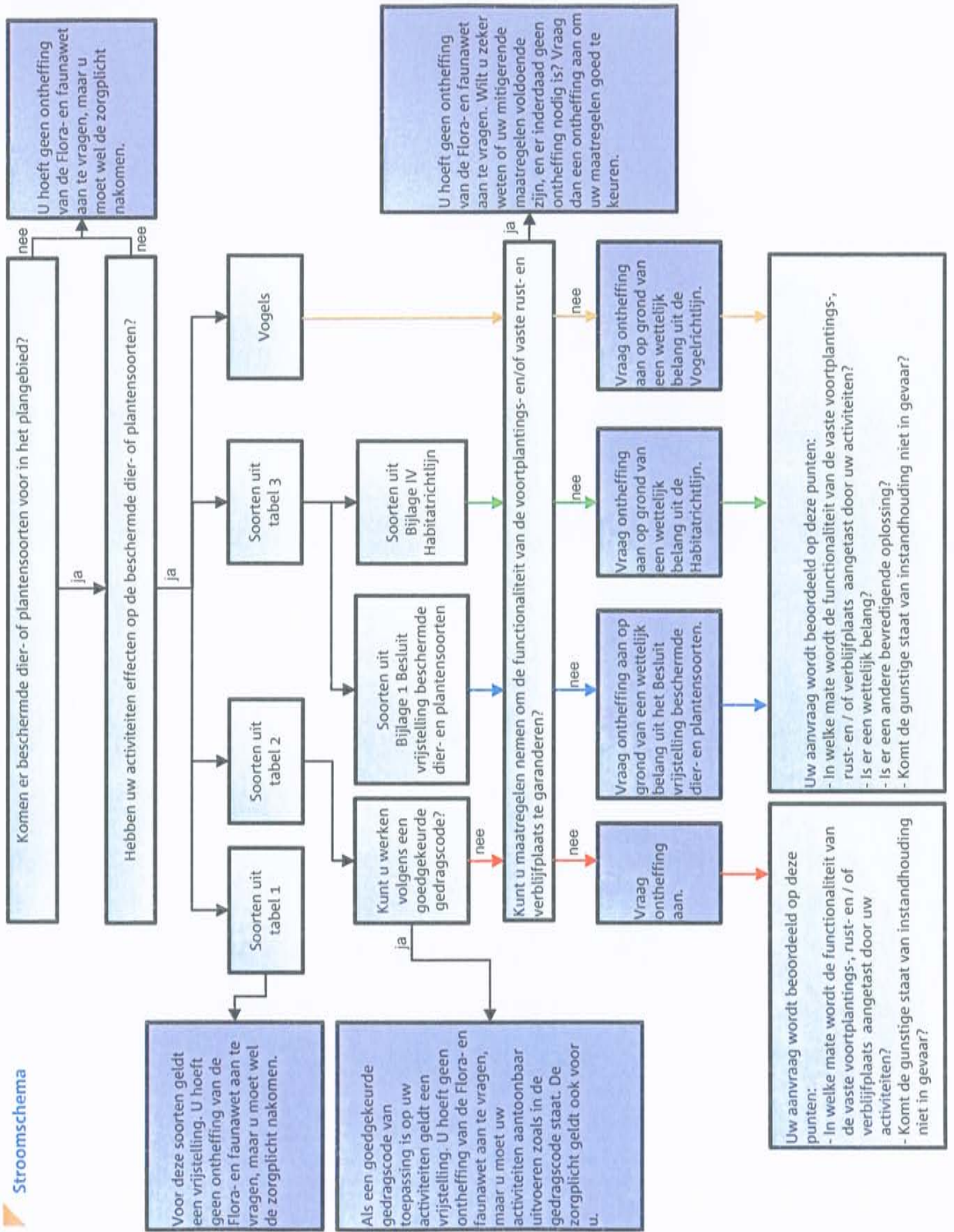
De in de bijlage 1 genoemde wetswijziging (AMvB 501) heeft betrekking op de ontheffingsplicht (artikel 75 van de Flora- en faunawet). Deze wijziging houdt onder meer in, dat voor een aantal algemeen in Nederland voorkomende beschermde soorten een vrijstelling op de ontheffingsaanvraag geldt, mits de zorgplicht in acht wordt genomen. Dit betekent dat, ook voor soorten die onder de vrijstelling vallen, wel verplicht blijft om bijvoorbeeld het voortplantingsseizoen te ontzien, of vóóordat werkzaamheden starten dieren te verjagen of weg te vangen (en elders uit te zetten) en om te voorkomen dat natuurschade in het kader van artikel 9 tot en met 11 zal ontstaan. Dus ook voor soorten die onder de vrijstelling vallen dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen.

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Een ontheffing hierop is niet mogelijk. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren, zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat verstorende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen (dat voor de meeste soorten loopt van maart tot en met juli) uitgevoerd mogen worden.

Voor de verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen, belangrijk leef- of foerageergebieden van vogels buiten het broedseizoen kan een ontheffing noodzakelijk zijn. Het betreft hierbij dan over het algemeen: horsten, nesten of kolonieplaatsen die het hele jaar gebruikt worden. Hieronder vallen ook leef- en/of foerageergebieden van zeer plaatsgetrouwe vogelsoorten, zoals Uilen.

Bijlage 3: Stroomschema Flora- en faunawet

Stroomschema

Bijlage 4: Kaart huidige natuurwaarden plangebied

Legenda

- globale grens plangebied
- Vossenburcht
- IJsvogel
- ★ Broedplaats steenuilen
- ★ Torenvalknest in kast
- ★ Waarneming Patrijzen
- ★ Waarneming groene specht
- ★ Waarneming Gr b. specht
- Geschat leefgebied Steenuil (straal 200 meter)
- ★ Visplaats
- Waarnemingen vleermuizen

Bijlage 4 (A3)
 Titel: Resultaten plangebied
 Project nr: 09B142
 Projectlocatie: Deest Zuid
 Datum: juni 2010
 CSO Adviesbureau

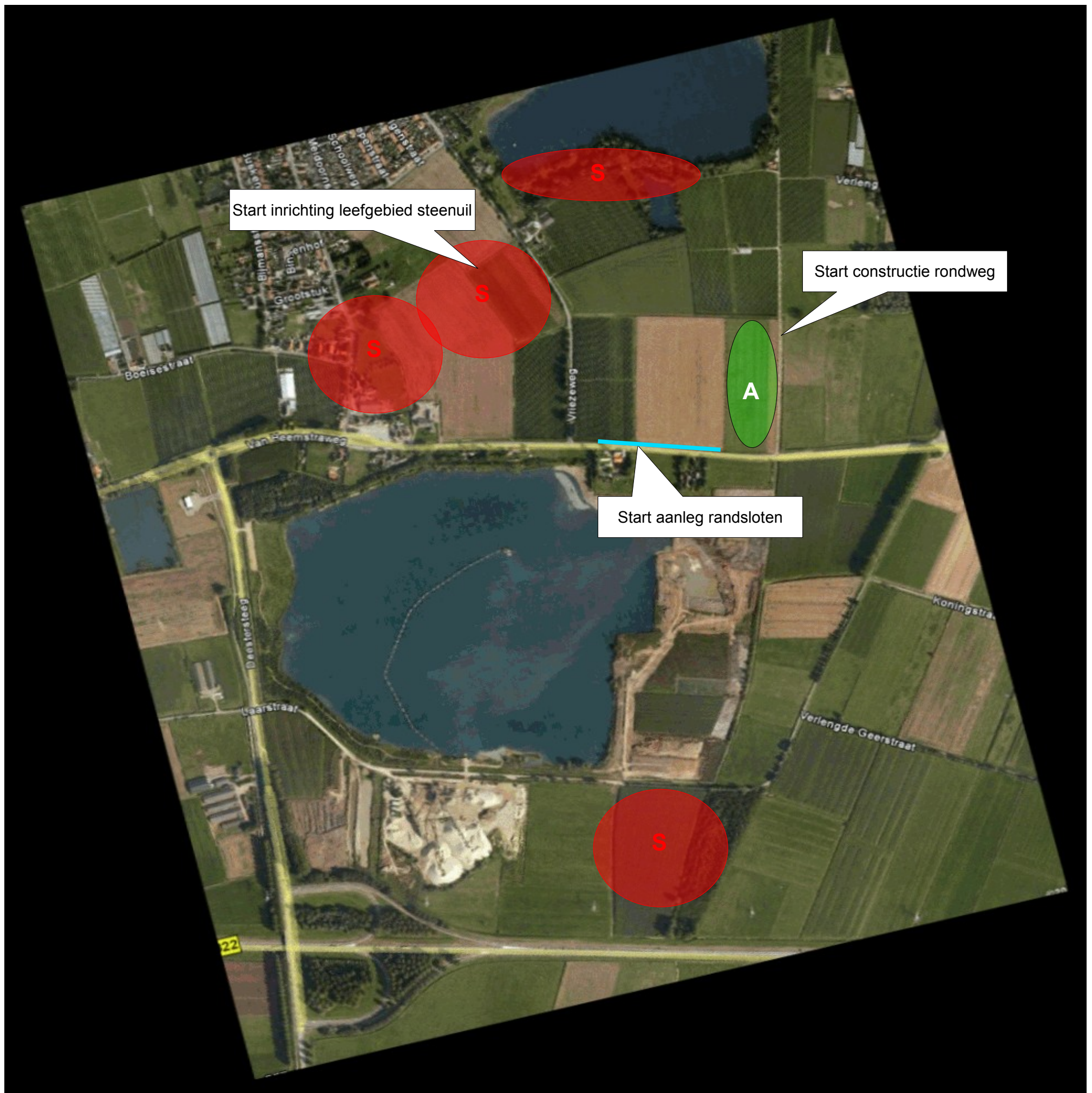
MILIEU • RUIMTE • WATER

Postbus 2
 TEL NR 030-6594321
 E-mail: info@cs0.nl
 3980 CA BUNNIK
 FAX NR 030-6571792

Bijlage 5: Kaart inrichtingsschets compensatie en mitigatie

Bijlage 6: Kaart werkzaamheden bij aanvang ingreep

Figuur 2 Werkzaamheden bij aanvang ingrepen.

Legenda:

- A** Zoekgebied amfibieënpoel voor opvang uitgevangen amfibieën (circa 5 x 10 meter)
- Watergang, standaard kwaliteit, uitzetwater slootvissen
- S** Inrichting steenuil leefgebied en plaatsing broedkasten

Bijlage 7: Kostenraming inrichting compensatie

Kostenraming herinrichting

Opdrachtgever:	Sagrex, Uivermeertjes
Project:	Plangebied "Deest-Zuid".
Projectcode CSO:	09B142
Datum:	24 februari 2010
Status:	Indicatieve kostenraming
Opmerkingen:	Alle bedragen zijn exclusief 19% BTW

omschrijving	aantal	eenheid	prijs per eenheid		bedrag
1) Projectvoorbereiding					
Algemene projectvoorbereiding	1	project	€	1.000,00	€ 1.000,00
Opstellen plan van aanpak met V&G-plan	1	project	€	1.500,00	€ 1.500,00
Onderhandse aanbesteding met inschrijfstaat	1	project	€	2.500,00	€ 2.500,00
				subtotaal	€ 5.000,00
2) Voorbereidingskosten					
Inrichten en verwijderen werkterrein	1	project	€	5.000,00	€ 5.000,00
Gebruik directiekeet / schaftgelegenheid/borstelplaats	6	week	€	500,00	€ 3.000,00
Graven van proefsleuven	25	m1	€	15,00	€ 375,00
				subtotaal	€ 8.375,00
3) Aanleg bomenrij zomereik, wilg en populier (1400 m, afstand 8 meter)					
Maken plantvak in volle grond en vrijkomende grond deponeren naast het plantvak	175	stuk	€	25,00	€ 4.375,00
Planten van bomen met kluit (stammaat 20/25) incl. aanvulling met gedeponeerde grond	175	stuk	€	140,00	€ 24.500,00
Aanbrengen boompalen en boombanden (2 per boom)	175	stuk	€	12,50	€ 2.187,50
Controle bomen (1 x per jaar)	1	Eur	€	250,00	€ 250,00
Vervangen kapotte/verloren boompalen	20	stuk	€	12,50	€ 250,00
Vervangen kapotte/verloren boombanden	20	stuk	€	12,50	€ 250,00
Watergeven bomen (8 x onderhoudstermijn)	1400	stuk	€	2,50	€ 3.500,00
				subtotaal	€ 35.312,50
4) Aanleg poelen (3 stuks)					
Ontgraven grond (50m2 x 2 m x 3 stuks) en plaatsen in tussendepot	300	m3	€	1,50	€ 450,00
Afwerking natuurvriendelijk oevers (omtrek 25 m per poel)	75	m1	€	0,50	€ 37,50
Opladen en verwerken vrijkomende grond binnen het gebied	300	m3	€	0,50	€ 150,00
				subtotaal	€ 637,50
5) Aanbrengen Flora & Fauna objecten					
Aanleg en installatie broedkast steenuil	5	stuks	€	320,00	€ 1.600,00
Aanleg en installatie vleermuizen kasten	15	stuks	€	65,00	€ 975,00
Aanleg zoogdierraster	200	m1	€	4,40	€ 880,00
Aanleg amfibieenscherm	2000	m1	€	17,50	€ 35.000,00
Aanleg amfibieenpassage	6	stuks	€	1.000,00	€ 6.000,00
Aanleg faunapassage	1	stuks	€	1.000,00	€ 1.000,00
				subtotaal	€ 45.455,00
6) Toezicht en directie (deeltijd)					
Directievoering	6	week	€	1.750,00	€ 10.500,00
Toezicht	6	week	€	1.650,00	€ 9.900,00
				subtotaal	€ 20.400,00
7) Overige kosten					
Uitvoeringskosten (5% van post 2 t/m 8)	1	project	€	4.489,00	€ 4.489,00
Algemene kosten, winst en risico (10% van post 2 t/m 8)	1	project	€	8.140,50	€ 8.140,50
				subtotaal	€ 12.629,50
TOTALE KOSTEN HERINRICHTING (excl. BTW)					€ 127.809,50
Onvoorzien (10% posten 1 t/m 10)	1	project	€		€ 12.780,95
HERINRICHTINGSKOSTEN (excl. BTW en indexeringskosten)					€ 140.590,45